Kluka

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 403 ISSN 1426-9271 miesięcznik 15 lipca 2019 2,50 zł (w tym 8% VAT)

Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

W numerze:

- *Kronika SP3*
- *Wieści z Gminy Lyski*
- *Skąd się wzięły wakacje*
- *Z życia Miasta*
- *Fotorelacje z festynu integracyjnego*
- *Krzyżówka*
- *Rozważania Prezesa*
- *O zdrowiu*
- *Kalendarium*
- *Poezje*
- *Aktualności*
- *I dużo więcej ...*

Redaktor wydania: Joanna Rusok

Redaktor wydania: Janina Oleś

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie – polskie cywilne odznaczenie państwowe.
Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie ustanowiono jako nagrodę dla osób, które przeżyły 50 lat w jednym związku małżeńskim. Został ustanowiony ustawą z dnia 17 lutego 1960 o orderach i odznaczeniach, a włączony do obecnego systemu odznaczeń państwowych ustawą z 16 października 1992 o orderach i odznaczeniach (Dz.U. z 2019 r. poz. 25).
Przed 1992 nazwę pisano w formie: Medal „Za długoletnie pożycie małżeńskie". Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 31 lipca 2007 r., które weszło w życie 10 października tegoż roku, nazwa została zmieniona na Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie (**Dz.U. z 2007 r. nr 151, poz. 1075).**
Nadawany jest przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom polskim (do 1989 roku przez Radę Państwa). Wnioski o nadanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przedstawiają Prezydentowi wojewodowie. Łącznie do 1992 (do końca obowiązywania ustawy z okresu PRL) przyznano 445 070 Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, a w latach 1992-2009 dalszych 772 044[1].

Wikipedia.org

Złote gody, czyli 50 lat w związku małżeńskim – taką rocznicę obchodziło jedenaście par, a byli to państwo:

1. Adamczak Władysław i Krystyna
2. Budak Janusz i Barbara
3. Boczek Maks i Krystyna
4. Bugla Emil i Genowefa
5. Cegiełka Marian i Maria
6. Drabiniok Herbert i Halina
7. Fojcik Jerzy i Weronika
8. Halama Gerard i Weronika
9. Jarząbek Leon i Helena
10. Kiepas Franciszek i Joanna (obecny był tylko Pan Franciszek)
11. Majer Czesław i Halina

Szmaragdową lub platynową jak niektórzy ją określają, czyli 55 rocznicę ślubu świętowali:

1. Bugla Rudolf i Krystyna
2. Grabowski Waldemar i Joanna

Żelazną zaś, czyli wspólnych 65 lat po ślubie mają za sobą:

1. Gwoździk Adolf i Małgorzata

W lipcowym i kolejnych wydaniach Kluki drukować będziemy fragmenty najstarszej kroniki szkolnej w mieście. Jest to nie tylko zapis historii szkoły, ale również obraz życia naszych przodków.
Życzę miłej lektury!

Joanna Rusok

Od tłumaczy:

Założona w 1874 roku Szkoła Podstawowa w Radoszowach posiadała kilka kronik, prowadzonych od czasu jej budowy. Pierwsza, napisana po niemiecku obejmowała lata od 1873 do 1906. Kolejna, tak zwana "Nowsza Kronika" zawierała obraz życia szkoły od 1908 do 1921 roku. Spisana w streszczeniu przez pierwszego kierownika polskiej szkoły. Następna, oryginalna część obejmowała lata 1922 - 1939. Zachowała się jedynie najstarsza z nich. Pozostałe zaginęły w zawieruchach powstań i wojen. Historia przetrwania tej kroniki jest wprost nieprawdopodobna. (...)
Niniejsze opracowanie obejmuje jedynie część niemiecką. Tłumaczenia podjął się były uczeń szkoły, Eryk Markiewka. Należy on do nietypowego rocznika, który nie zmieniając szkoły, chodził do trzech różnych. Pierwszą klasę skończył polską. Do drugiej chodził już niemieckiej, by ósmą klasę znowu ukończyć polską. Opracowania komputerowego i przygotowania do druku dokonał Andrzej Adamczyk, również Radoszowik z urodzenia, ale absolwent szkoły w Niewiadomiu.

Eryk Markiewka i Andrzej Adamczyk

Historia przetrwania kroniki

Podczas powstania 1921, aresztowano pewnego Niemca z Biertułtów. Został sponiewierany, a następnie umieszczony jako jeniec w szkole w Radoszowach Królewskich. Stamtąd udało mu się zbiec. Aby móc się częściowo zabezpieczyć przed dalszym prześladowaniem, sięgnął po rozrzucone w pomieszczeniach szkolnych książki. Była tam, jak później stwierdził, kronika szkoły, którą odtąd przechowywał. Ponieważ mój zmarły ojciec, główny nauczyciel {Hauptlehrer} Franc Kurzeja tę kronikę starannie prowadził, poprosiłem nieznanego mi właściciela o przekazanie tej książki. Pośredniczył w tym dr Alfred Rojek, który o jej istnieniu dowiedział się przez przypadek przed około 6-ciu laty. Na tegoroczne moje urodziny w dniu 13.7. została mi ta książka, jako prezent, przekazana przez pośrednika. Po ponownym włączeniu Górnego Śląska do Niemiec nie mam już prawa posiadania tego publicznego dokumentu. Jest jednak dla mnie szczególną radością, że mogę niniejszą kronikę z powrotem przekazać szkole w Radoszowach Królewskich.

Kurzeja - główny nauczyciel
Boguszowice, dnia 15 lipca 1940

Założenie szkoły.

Decyzja o budowie szkoły w Radoszowach Królewskich zapadła na podstawie Rozporządzenia Rejencji Królewskiej z 1860 roku. Budowę prowadzoną przez mistrza murarskiego Wenzlika z Rybnika, rozpoczęto w 1873 roku a ukończono z końcem tego samego roku.
Wysokość kosztów opiewa na 400 talarów, do czego Królewski Skarb Dominialny jako patron wniósł 1/3, a pozostałą część gminy: Górne, Królewskie i Done Radoszowy oraz dominium Radoszowy Dolne.

Otwarcie szkoły.

Otwarcia szkoły 1 stycznia 1874 roku dokonał nauczyciel August Trzoska, mianowany tu przez Rejencję Królewską. Szkołę przekazał mu królewski powiatowy inspektor szkolny Wojtylak z Pszczyny, w obecności lokalnego inspektora szkolnego, właściciela dóbr rycerskich pana Straller'a z Radoszów Dolnych oraz sołtysów: Freuda z Królewskich i Altmanna z Górnych Radoszów.
Wcześniej zaprzysiężony nauczyciel A. Krzoska został ostatecznie wprowadzo-ny i odnowił przyrzeczenie przez uścisk dłoni.
2 stycznia 1874 roku odbyło się pierwsze nauczanie, poprzedzone przemówieniem lokalnego inspektora szkolnego i nauczyciela do dzieci.

c.d.n.

Skąd się wzięły "wakacje"?

To jasne: z potrzeby wypoczynku. Ale choć zmęczenie towarzyszyło ludziom zawsze, wcale nie oznacza to, że zawsze wyjeżdżali oni na wakacje. Kto zatem po raz pierwszy wybrał się na urlop? I kto sprawił, że dziś bez prawa do wakacji w ogóle nie wyobrażamy sobie życia?

Pierwsi urlopowiczami byli starożytni Rzymianie. Oczywiście nie wszyscy – jedynie arystokracja, czyli uprzywilejowana warstwa patrycjuszy. To w nich rozkwitło pragnienie, aby od czasu do czasu wyrwać się z Wiecznego Miasta i w spokoju odpocząć od stresu związanego z pomnażaniem majątku, intrygami w senacie i problemami z utrzymaniem się przy władzy. Stąd wśród majętnych Rzymian niezwykle popularne stało się posiadanie drugiego domu, gdzieś z dala od stolicy. Dobrym adresem było Anzium (tam willę miał sam Neron), a także Baje, Capri, Ostia. Wyruszano do nich po to, by cieszyć się, jak to nazywano, otium post negotium, czyli odpoczynkiem od pracy. Choć prawdę mówiąc – od jakiej pracy mógł sobie robić wolne bogaty rzymski patrycjusz? Można było wyjechać na kilka dni albo na wiele tygodni. Bo kto miałby zwrócić uwagę rzymskiemu senatorowi, że zbyt długo zażywa relaksu? Czas kanikuły był wpisany w styl życia bogatych Rzymian. A zasada mówiąca o tym, że na dłuższy wypoczynek mogą pozwolić sobie wyłącznie elity, przetrwała w niezmienionej formie przez następne stulecia – zauważa profesor Jacek Kurczewski, kierujący Katedrą Socjologii Obyczajów i Prawa w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych UW. Prawdziwą sztukę, by nie rzec cnotę, uczynili z wypoczynku potomkowie rzymskich patrycjuszy, czyli włoscy bogacze doby renesansu. W zachowanych do dnia dzisiejszego XV-wiecznych dziełach można przeczytać, że choć praca stanowiła wartość ważną i cenną, to tuż za nią podążała przyjemność, uciecha i wypoczynek. A wypoczywać najlepiej z dala od zgiełku miasta.

Sielanka mile widziana.

Dlatego do dobrego tonu pośród zamożnego renesansowego towarzystwa należało posiadanie podmiejskiej willi (w przeciwieństwie do miejskiego palazzo), w której oddawano się najróżniejszym uciechom. A o tym, jakie to były uciechy, można przeczytać między innymi u Giovanniego Bocaccia w „Dekameronie". I choć rzecz opowiada o ucieczce przed zarazą, to frywolność i zabawa była istotnym elementem takiego wypoczynku. I tak relaks na wsi, zwany wilegiaturą (od włoskiego słowa villegiatura – oznaczającego urlop na wsi) został na stałe wpisany do kalendarza elit. Tego typu nowinki szybko rozprzestrzeniły się pośród arystokracji Europy. I w ciągu zaledwie kilku dekad wybudowano nad jeziorami lub w górach, z widokiem na morze bądź las, najróżniejsze odmiany wypoczynkowych willi. To do nich zjeżdżało towarzystwo zmęczone życiem miejskim i dworskim. Czas upływał leniwie na ucztach, zabawach, tańcach i zalotach. Konwersacja dotyczyła tematów uznawanych za ważne, czyli miłości, cnoty i małżeństwa. A podczas długich spacerów pozwalano sobie na plotki. Po prostu obraz sielanki pośród błyskotliwego i kulturalnego towarzystwa. Trwający niezmiennie przez wiele wieków. I choć dopiero w 1899 roku amerykański ekonomista i socjolog Thorstein Veblen w swym najsłynniejszym dziele „Teoria klasy próżniaczej" opisał elity XIX-wiecznego świata, jego spostrzeżenia jak ulał pasują do „szlachetnie urodzonych" poprzez wszystkie stulecia. Bo zawsze będą istnieli ci, którzy nie muszą pracować, by żyć, i tacy, którzy wyłącznie dzięki pracy egzystują. Sprawa istotna, gdyż jedni wypoczynek traktowali jako coś normalnego, drudzy mogli o nim jedynie marzyć – dane im było, w najlepszym wypadku, wypoczywać zaledwie w co siódmy dzień tygodnia. Wydawać by się mogło, że to wybuch Rewolucji Francuskiej wprowadził istotne zmiany w sposobie odpoczywania. Odmieniła go jednak całkiem inna rewolucja, zwana przemysłową.

Po zdrowie, relaks, urodę.

Co nie znaczy, że od połowy XVIII wieku robotnicy zaczęli tłumnie wyjeżdżać na urlopy. Nic podobnego! Po prostu dzięki rozwojowi kolei żelaznej oraz pojawieniu się nowych teorii zdrowotnych zmienił się kierunek wojaży bogatych elit. Wilegiatura i owszem – bo była, jest i będzie popularnym sposobem spędzania urlopu. Ale na przełomie XVIII i XIX wieku na salonach ekscytowano się nowymi pomysłami na wakacje. A właściwie jednym. Dokąd wyjeżdżano? Do wód. Po zdrowie, urodę, aby poplotkować, potańczyć, pokazać nowe stroje i wyswatać córki bądź wdać się w płomienny, acz krótki romans. Najmniej istotne były tu problemy ze zdrowiem. Jak pisał Józef Ignacy Kraszewski, aby jechać, wymyślało się nawet chorobę – mówi antropolog kultury, profesor Roch Sulima. Bo kto do kurortów nie jeździł, ten skazany był na towarzyską pogardę. O czym można przeczytać chociażby w „Lalce" Bolesława Prusa. Więc jeżdżono. Pełne dyliżanse kursowały do Nałęczowa czy Lądka-Zdroju. Wyprawiano się też za granicę do Czech, Niemiec bądź Włoch. A na miejscu czekały na gości eleganckie pokoje oraz wszystko, co pozwalało miło spędzić czas – sala restauracyjna, kawiarnia, sala balowa i pomieszczenia, w których oddawano się modnym wówczas rytuałom zdrowotnym – kąpieli w błocie, ziołach, płatkach kwiatów. Można też było uczestniczyć w zajęciach szwedzkiej gimnastyki lub w nauce pływania. Słowem, czas spędzano niczym we współczesnych SPA. Dla polskich elit modnym adresem wakacyjnych wojaży stało się Zakopane. Zwłaszcza pod koniec XIX wieku, gdy sprowadziła się tam spora grupa ówczesnej młodopolskiej inteligencji. Rozrywki nie stanowiły już wyłącznie konwersacja i raut, do dobrego tonu należały również wycieczki po górach. I nie przyjeżdżano tu wyłącznie latem. Odkryto, że jazdę na czymś tak dziwnym jak narty można uznać za drugą, po tenisie, aktywną rozrywkę dla elit.

Czas przerwy w nauce

Właściwie pomysł na wakacje jako czas dłuższego odpoczynku wyrósł z wakacji szkolnych. Latem młodzież szlachecka zjeżdżała do swoich rodzinnych dworów i następował dla niej czas sielanki. Co prawda obowiązków w majątku wiejskim nigdy nie brakowało, zwłaszcza latem, ale mieli wolne od nauki – wyjaśnia profesor Jacek Kurczewski. Rok szkolny rozpoczynał się po jesiennych zbiorach i kończył wraz z nadejściem letnich prac polowych. Ten podział na czas nauki i czas odpoczynku ustalono jeszcze za Karola Wielkiego i właściwie do dziś nie uległ on zmianie. Powrót dzieci był zawsze wyczekiwany, oznaczał czas wspomnianej przez profesora Kurczewskiego kanikuły. Bardzo często wraz z młodzieżą zjeżdżali do dworu przyjaciele bądź rodzina mieszkająca w mieście. Spokój, świeże powietrze, bujna przyroda, smaczne jedzenie, a do tego zabawy, gry towarzyskie i polowania sprawiały, że czas płynął w sposób wyjątkowy. Wiadomo, latem nie ma to jak wypoczynek na łonie natury. Natomiast rodzice tych młodych ludzi z reguły wypoczywali zimą. I robili coś zupełnie odwrotnego, czyli zjeżdżali do miasta, aby „przezimować", a tak naprawdę zabawić się i roztrwonić pieniądze, które zarobili jesienią po zbiorach. Od końca XIX wieku letnimi wakacjami rozkoszowała się nie tylko młodzież szlachecka. Na wieś ruszyli również mieszczanie, a także inteligencja. Wśród ludzi wykształconych, a wcale niekoniecznie majętnych czy dobrze urodzonych, wytworzył się obyczaj, że latem trzeba gdzieś wyjechać. I tylko od zasobności

portfela zależało, w jakich warunkach czas spędzano. Jednak powszechne prawo do urlopu zawdzięczamy nie bogatym próżniakom ani nawet postępowej inteligencji, ale zwyczajnym robotnikom, którzy również zapragnęli odpoczynku. Postanowili więc go sobie wywalczyć.

Wypoczynek dla każdego

W 1910 roku grupa holenderskich robotników wyszła na ulice, domagając się tygodniowego płatnego urlopu w ciągu roku. O dziwo, pracodawcy, przestraszeni wizją większych zamieszek, zgodzili się. Dekadę później prawo do płatnego urlopu uzyskali zbuntowani robotnicy z fabryk brytyjskich. Jednak największym osiągnięciem było przyznanie przez rząd Leona Bluma w 1936 roku prawa do urlopu wszystkim Francuzom. I nikt później nie odważył się już cofnąć tego przywileju. Dwa tygodnie laby w sierpniu – oto święte prawo każdego Francuza od ponad 70 lat. Choć w Polsce międzywojennej nikt tak o urlop nie walczył, doceniano rolę wypoczynku. Prawo do niego mieli urzędnicy państwowi, robotnicy, rzemieślnicy, inteligencja. Wzorem elit jeżdżono na letnisko. Najważniejsze było, aby wywieźć z miasta dzieci. Zwłaszcza te najbiedniejsze. Bo powietrze miejskie było w upalne dni po prostu nie do zniesienia z powodów zdrowotnych – mówi profesor Kurczewski. – Stąd powstało mnóstwo stowarzyszeń, które zajmowały się koloniami dla najuboższych i najmłodszych obywateli II RP. Po II wojnie światowej urlop dla wszystkich stał się faktem. W Polsce nowa władza stworzyła z niego doskonałe narzędzie manipulacji. Pracujący lud dostał za darmo coś, za co przed wojną musiał zapłacić. Bo w międzywojennej Polsce darmowy wypoczynek przysługiwał wyłącznie podopiecznym organizacji charytatywnych – dodaje profesor Kurczewski.

Afganistan zamiast Sopotu

Kolejny przełom w wakacyjnej historii Polaków nastąpił 20 lat temu. Komunizm przestał istnieć 4 czerwca 1989 roku i paszport mógł dostać każdy, bez konieczności prześwietlania życiorysu. Wówczas sopockie molo, marzenie przeciętnego Polaka z czasów Gierka, przestało być tak atrakcyjne, zwłaszcza gdy okazało się, że pobyt nad polskim morzem kosztuje tyle samo, ile wyjazd do Grecji bądź Egiptu. Ruszyliśmy więc na zagraniczne wojaże. Na początku to, że możemy spędzić dwa tygodnie pod palmami, zupełnie nam wystarczało. Szybko jednak okazało się, że są ludzie, którzy chcą czegoś więcej. W ciągu ostatnich kilku lat powstały więc biura podróży oferujące bardziej wyrafinowany urlop. Na stronach Akademii Zorientowanej na Proces można przeczytać, że proponuje ona terapię wyjazdową nazywaną Experience Expeditions. Akademia została założona przez psychologa i psychoterapeutę Tomasza Teodorczyka ponad pięć lat temu. Uczestniczy on wraz z trenerką Agnieszką Wróblewską we wszystkich wyprawach. Najbliższy lipcowy wyjazd do Peru organizowany jest pod hasłem „Twórcze kontrasty w życiu i relacjach". W trakcie podróży odbywają się zajęcia psychologiczne, a dodatkową atrakcją jest zwiedzanie interesujących miejsc: Machu Picchu, Cusco, płaskowyżu Nasca. Około 10 tys. złotych za trzy tygodnie. Inną propozycję, nazwijmy ją „z wyższej półki", ma biuro „Ipodróże". Można do nas przyjść i rzucić hasło: „Paryż dla dwóch osób na tydzień", a my się wszystkim zajmiemy. Załatwimy nocleg w eleganckim hoteliku, ustalimy dokładny plan działania na każdy dzień, zarezerwujemy bilety do teatru i stolik w knajpie, a nawet załatwimy indywidualnego przewodnika po mieście – mówi Dorota Sosnowska z „Ipodróży". Jej klienci to biznesmeni, którym znudziły się traperskie wyprawy w nieznane. Oni trekking, rafting, nurkowanie mają podczas wyjazdów integracyjnych, dlatego w trakcie prywatnych urlopów stawiają na luksus, dyskrecję i bardziej intelektualne doznania – wyjaśnia Sosnowska. Opowiada, jak organizowała wyprawę grupy przyjaciół do USA. Dolecieli tam samolotem, potem przesiedli się na jachty, mieli także zapewniony przelot balonem i podróż zabytkowymi samochodami. Cena? No coż, trzeba się liczyć z kosztami, bo eleganckie pensjonaty, luksusowe knajpy i prywatny przewodnik do tanich nie należą. A jeśli nastawiamy się w trakcie urlopu na doznania bardziej duchowe, warto zapoznać się z propozycją katowickiego Biura Pielgrzymkowego AVE. Biuro działa od 18 lat i organizuje wyprawy do sanktuariów na całym świecie. Można na przykład wyjechać do Brazylii – szlakiem misyjnym Ameryki. Podczas podróży jest czas nie tylko na zwiedzanie kościołów, ale również na pokaz tańców latynoamerykańskich, podziwianie brazylijskich wodospadów, a także kolację w rytmach samby. Koszt – ponad 3,5 tys. dolarów. Znacznie bardziej ekstremalne propozycje urlopowe proponuje poznańskie biuro podróży „Logos". Nasi klienci to ludzie, którzy chcą przeżyć coś wyjątkowego – wyjaśnia Marek Śliwka, szef „Logosu". On sam nieustannie szuka nowych tras i przeciera szlaki, zanim zorganizuje grupę globtroterów. Od pewnego czasu Logos przygotowuje wyprawę do Afganistanu. Grupa będzie składać się z 10-12 osób, bo tyle można bez problemu przewieźć trzema jeepami. Opiekę nad nią zapewnia człowiek od ponad 20 lat mieszkający w Afganistanie, który załatwił wszelkie pozwolenia, a także zapewnił opiekę miejscowych dysydentów nad polskimi podróżnikami. Na tego typu wyprawę należy przygotować minimum 12 tys. złotych. Nasze wycieczki odradzamy niedzielnym turystom i gdy takiego wypatrzymy, mówimy: „Oj, ta podróż będzie ciężka i niebezpieczna, może lepiej wybrać coś innego". Nasze propozycje są dla ludzi z pasją, ciekawych świata, których nie zrażą niepowodzenia w trakcie wyprawy i nie będą histeryzować – opowiada Marek Śliwka. Jego zdaniem w pewnych środowiskach nie wypada już pojechać i oglądać piramidy czy zwiedzać Luwr, popularne są wyprawy w nieznane. Ludzie ze środowisk inteligenckich zmieniają styl życia na bardziej aktywny. Uczestniczą w maratonach, chodzą po górach, interesują się odkrywaniem nowych miejsc. I to są najczęściej moi klienci – stwierdza szef Logosu.

Magda Lipka

Korzystałam z książki Carla Fruttero, Franco Lucentiniego „Krótka historia wakacji", Historia i Sztuka, Poznań 1995

Odpoczynek jest sztuką

Czy na urlop jechać samemu czy z rodziną? Na plażę czy na wyprawę rowerową? A może w tym czasie zrobić kurs prawa jazdy? Czyli: jak sprawić, żeby wakacje w tym roku były wakacjami życia. Często mówimy: „Odpocznę na urlopie" i bierzemy sobie na głowę dodatkowe obowiązki. Można tak? Ludzie tak czasem robią. Można się w ten sposób zmobilizować, motywacja rośnie, gdy wierzymy, że to już „ostatnie okrążenie", a potem będą już tylko laury i wypoczynek… Jednak życie to maraton, nie sprint i lepiej rozsądnie gospodarować siłami. Trzeba wypoczywać systematycznie w małych dawkach, dbać o odpowiednią ilość snu i regenerować siły podczas weekendu. Bo jak nie wypoczywamy, to wariujemy? Miesza się nam w głowie i siada funkcjonowanie organizmu. Choć pewnie są osoby, które powiedzą, że bez urlopu mogą wytrzymać nawet parę lat. Ale to nieprawda. Czy chcemy, aby operował nas chirurg, który jest od paru dni na dyżurze**?** Czy powierzymy nasze dziecko osobie, która z rozbrajającą szczerością wyznała, że nie sypia od dawna? Zdecydowanie nie! Bez wypoczynku organizm zaczyna szwankować, a procesy myślowe, zdolność koncentracji i kojarzenia upośledzają się. Można spać idąc, na co są świadectwa żołnierzy dawnych armii, ale nie można składnie myśleć, będąc wyczerpanym. Stajemy się wtedy zombie. Ale niektórym zawał przytrafia się na początku urlopu. Dlatego, że pracowali ponad siły i nie potrafili regularnie wypo-

czywać. Cały rok aktywności i nagle wieś mazurska, nadaktywne dzieci, jakieś dziwne problemy w stylu: co robić bez telewizora, pojawia się inny rodzaj stresu – i bach ... Podobnie na emeryturach ludzi dopadają choroby – wcześniej zbyt byli zmobilizowani, by jakiekolwiek sygnały wysyłane przez organizm dopuścić do świadomości. Słowem, jeśli nawet można długo funkcjonować siłą woli, to potem i tak dostajemy rachunek. To jak zaplanować urlop, aby dobrze wypocząć? Warto zadać sobie dwa proste pytania. Pierwsze brzmi: Czego mi brakuje? Drugie: Co tak naprawdę lubię? I podczas wakacji starać się to połączyć. Jeśli lubimy spędzać czas nad wodą, nie wybierajmy się w góry. A jeśli stwierdzimy, że brakuje nam ruchu, nie planujmy urlopu na leżaku. Biura podróży proponują teraz najróżniejsze formy wypoczynku, od tych dla leniwych w stylu all inclusive, poprzez te dla aktywnych, takie jak wyprawy trekkingowe bądź rafting. Spędzamy urlop aktywnie czy leniuchujemy? Jeśli na co dzień jesteśmy w stałym kontakcie z ludźmi, wybierzmy obcowanie z naturą, wyciszenie, spokój. Jeśli mamy monotonną pracę wymagającą skupienia, zdecydujmy się na podróże, atrakcje, wrażenia. Ale to nie powinna być reguła. Powtarzam: należy się wsłuchać w swój wewnętrzny głos i spytać, co bym zrobił, gdybym bardziej wierzył w siebie, nie wstydził się, miał pewność, że to się uda, nie bał się oceny innych, nie uważał sam, „że to za głupie"... Planować urlop czy postępować spontanicznie? Jestem za planowaniem. Gdy od dawna wiemy, dokąd i z kim jedziemy, można się do tego lepiej przygotować. Często podczas urlopu staramy się nadrobić zaległości, na przykład nauczyć się języka, zrobić prawo jazdy albo skończyć kurs, na który w ciągu roku nie mamy czasu. To wtedy nie nazywajmy tych dwóch tygodni urlopem. Po tak intensywnych działaniach, do których można zaliczyć naukę języka czy nabycie nowych umiejętności, automatycznie będziemy chcieli wypocząć, bo będziemy zmęczeni. Z korzyścią dla nas samych lepiej takie działania rozplanować na cały rok. Wypoczywać z rodziną, z przyjaciółmi czy samemu? Jeśli mamy rodzinę, to z nią. Bo wówczas umacnia się więź pomiędzy najbliższymi. Ale nie musimy jechać tylko z partnerem i dziećmi, można stworzyć grupę i z nią ruszyć na wyprawę. Oczywiście, aby wszystko dobrze funkcjonowało, lepiej, aby były to inne rodziny. Single mogą nie czuć się dobrze, kiedy rozkład dnia i rodzaj zajęć dopasowuje się do wieku cudzych dzieci. Czy to mają być ludzie, których znamy od lat czy znajomi z pracy? Jest takie przysłowie: „Aby kogoś dobrze poznać, trzeba zjeść z nim beczkę soli". I choć koleżanka z pracy wydaje się nam fantastyczną osobą, z którą cudownie się pracuje i plotkuje, to podczas wspólnego urlopu może okazać się, że ma jakieś przyzwyczajenie, którego totalnie nie tolerujemy. I urlop zamienia się w koszmar. Dlatego uważam, że nie dość ostrożności w doborze osób. Każdy z nas zna wiele groteskowych opowieści o tym, jak niedobrane towarzystwo zepsuło komuś wakacje. A przede wszystkim chodzi o to, by się zregenerować. Wojciech Eichelberger powiedział mądrze: „Czas wolny jest przeciwieństwem czasu szybkiego". Warto się tego trzymać.

https://www.wrozka.com.pl/rozwoj-osobisty/282-09/06131/4881-skad-sie-wziely-wakacje?showall=&limitstart=

Somsiadko, możecie mi pożyczyć nudelkula? - No, ni moga, jo tyż czekom na mojygo chopa aże przydzie, bo go już długo z roboty ni ma.

Ślonzok na urlopie.

Bajtle mogom mieć laba we szkole, sztudynty umiom pitnońć na baje jak niy chcom już suchać fulanio rechtorow, a starziki siedzom i dychajom na pynzyji. A co majom robić te boroki, kere durch jeszcze (abo dziepiyro) tyrajom do roboty? Ślonzoki tyż ludzie i chcom dychnońć, bezto muszom sie prosić ło urlop. Jak już dostanom te wolne to kożdy wymyślo se inksze uciechy.

Wiela ludzi na wywczasie, tela pomysłow, beztoż jak niy mocie jeszcze pomyślunku kaj rynce wrazić, to dzisiojki znojdziecie sam pora idyji, kere my wziynli niy z gowy, ino z życio.

1. Ślonzok na egzotycznych wywczasach

Wtoś mi roz pedzioł „jo cie wezna na egzotyczne wakacje – pojadymy na Chechło". Kożdy chyba był na Chechle, a jak niy tam to na Rogoźniku, abo Paprocanach. To je echt ślonski wywczas, jak sie mo wolne myni niż tydziyń. Biere sie badykostium, deka, madrac, sznity, tomaty, uwarzone jajca, zelter abo oranżada i ciśnie sie nad woda. Nojlepi jak je klara i jest nojwiynkszo ciźba. Larmo tam je pieronowe, bajtle pomiyszane tak, że już niy idzie zmiarkować kery je cudzy, a kery nasz, kaj niy kaj sie znojdzie i jakoś gadzina, kero wtoś wzion ze sobom, wtoś gro we bala, a inkszy wciepuje frelki rajn do wody. Po cołkim dniu czowiek je czyrwony jak fynsterbret na Nikiszowcu, ale kożdy jak je nazod w doma to je umordowany, ale rod. To je tako ślonsko egzotyka.

2. Fachman

Jak wtoś mo trocha wiyncy czasu niż łikynd, to trza już dować pozór, bo jak to je chop, to jak bydzie siedzioł za dugo na szislongu i podziwoł sie na gipsdeka, to może mu sie spomnieć, że trza by zrobić nowy ylzokel we antryju, abo wymiynić ausgus we kuchni. I może być tak, że jak baba przidzie ze roboty, to dostanie bioły goronczki jak łoboczy co tyn chop nawyrobioł i że zamiast chałpy mo werkcojg. To jest tako zorta hanysa, kery je fachmanym, nawet jak je fraj łod roboty.

3. Tyn, co jak dycho, to na zicher.

Som tyż zaś zamiast fachmanow inksze hanysy – take, kere jak majom wywczas, to nic ich niy ruszy ze placu. Siedzom se na zegrodce, grajom w pyjterkarty abo szkata, czasym se wyciongnom jako radiska, abo serwiom wieprzki, a potym nazod na lygisztul. Takimu styknie, jak se basyn postawi na trowie, wszysko se weźnie po leku, łotworzy biksa z piwym i posucho jak mu handzlik nad uchym gwizdo. Jak to je baba, to można se trocha posztrykuje, abo poczyto cajtung, a nojlepi jak se pofulo bez mobilniok i chyci trocha klary. Idzie tyż kupić woszt, zymft i żymły, sprosić kamratow i zrobić fojera.

4. Tyn co rajzuje choby gupi.

Jak wtoś mo blank dużo czasu na wywczas, to jedzie fort miarkować cudze landy i frelki i karlusow u auslyndrow. To som tacy, kerzi niy umiom usiedzieć na rzici i muszom durch kajś furgać, lotać abo rajzować. Napakujom pełne kofry, zrobiom pełno zdjyńć knipsaparatym, a potym trza to łoglondać. „Sam my jedli takie wynokwiane nudle u takigo Włocha, a sam my sie norli we morzu, tukej my ciśli szifym, a sam je moja szwaja, a sam nasz bajtel". Takie łoglondanie umi być tak duge, jak poł urlopu, bezto dejcie na takich pozór!

Jedyn lubi se legnońć, drugi porajzować, ale jedne co kożdy robi tak samo to to, że rzyko coby mu dyszcz niy slecioł na łeb, jak wylezie z chałpy i żeby baba niy zawrocała fest gowy, czy geltu styknie. Tak czy inaczy, egal co sie robi, urlop to urlop, piyrw trza go dostać! A na koniec wolnego kożdy se myśli „A jo tela rzeczy mioł porobić!" A prowda tako, że to co sie richtig zrobiło to dziura sie wysiedziało na szislongu! A Wy, jak spyndzocie wywczas? Pitocie czy łostowocie sam? Lygocie, abo lotocie durch? A można robicie mocka inkszych roztomajtych rzeczy?

Dominika Kochanecka

https://gryfnie.com/kultura/slonzok-na-urlopie/

LUFT

Luft to je po polsku powietrze. Słowo pochodzi z jynzyka niymieckigo.
Bez luftu życi niy byłoby możliwe. I je moc określyń, kiere sie z nim wionże.

Jakby tak sie kogo spytać, kaj je luft, to piyrsze co przyłazi do gowy, to to, że że luft je w kole, ale przeca może być łon wszyndy i kożdy to wiy. Luftplompa, luftplompka je przi kole, coby koło naplompać jak luft slecioł.

Je coś takigo jak luftbalon, czyli balon naplompany samym luftym. Teroz som taki balony, kiere sie plompie helym, abo azotym.

Luftbiksa, to je wiatrówka na roztomajtych romlach. Szło niom strzylać śrutym abo takimi bolcami.

Je jeszcze lufter czyli nawiywnik abo luftklapa, luftownik czyli otwór wyntylacyjny.

Za staryj Polski fungowało taki powiedzonko jak luftinszpektor. I to był lyń, czowiek, kiery „żył z powietrza". Tak sie godo, że roboty w Polsce ni ma ale miyndzy tymi, co roboty znojść niy poradzom som taki luftinszpektory, kierym sie niy chce.

Jeszcze taki jedno określyni „lufciorze" (letnicy), czyli ci kierzy przyjechali se na wakacje.

Niykierzy godajom, że na Ślonsku idzie widzieć luft jak sie nim dycho. Je w tym trocha prowdy, czasym sie źle dycho bo je ciyżki i twardy. Coby se podychać takim naprowda fajnym i czystym luftym to nojlepij jest sie wybrać w góry.

Pódź na luft, idź na luft abo idź sie luftnońć – tak sie godało. Idzie wyjść na luft, czyli wyjść na dwór inakszyj. Jak kogoś tam morziło, to jak se trocha wyszeł na luft i podychoł, to mu sie czasym trocha lepij robiło.

Zaś luftować idzie wszyjtko, miyszkani, chałpa, auto. Niykierzy tyż godajom inakszyj durcuk, to je taki dopływ świyżego powietrza do miyszkanio, abo zrobiyni przeciągu. Toż tela ło tym luftcie idzie pedzieć i można i jeszcze wiyncyj. Ale ni ma co, je teroz jeszcze fajny luft i niedziela, toż trzeja z niego skorzystać. Pyrsk!

Klaudia Roksela

https://gryfnie.com/slownik-slaski/luft/

SPRAWOZDANIE z PRAC BURMISTRZA i URZĘDU

za okres od 23 maja do 26 czerwca 2019 r

Wydział Infrastruktury Miejskiej
Referat Inwestycji

1. MODERNIZACJA ULICY OFIAR TERRORU

Etap III - (od projektowanego punktu przesiadkowego na długości około 170 mb) – trwają prace projektowe. Dokumentacja projektowa została przekazana zamawiającemu do akceptacji przed złożeniem do Starostwa Powiatowego celem uzyskania pozwolenia na budowę. Trwają negocjacje i ustalenia w sprawie możliwości dysponowania nieruchomością na cele budowlane z PKP S.A. oraz Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A. Z PGG S. A. podpisano umowę najmu dla przedmiotowej działki. Ze względu na brak prawa do dysponowania nieruchomościami będącymi własnościami PKP S.A. oraz Spółką Restrukturyzacji Kopalń S.A., Projektant nie może złożyć wniosku o wydanie pozwolenia na budowę, w związku z czym wystąpił do Zamawiającego o przedłużenie terminu realizacji umowy.
Termin opracowania dokumentacji: 31.07.2019 r.
Wartość umowy: 19 434,00 zł

2. BUDOWA PUNKTU PRZESIADKOWEGO PRZY UL. OFIAR TERRORU 91 W RYDUŁTOWACH

Uzyskano uzgodnienia od poszczególnych jednostek PKP dla planowanego przedsięwzięcia. Projektant uzyskał postanowienie o udzieleniu odstępstwa od przepisów art. 53 ust.2 ustawy o transporcie kolejowym w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie budowli i budynków w sąsiedztwie linii kolejowych. Został złożony wniosek o podjęcie zawieszonego postępowania i wydanie decyzji o rozbiórce przedmiotowego budynku dworca kolejowego.
Wartość umowy: 6 150,00 zł
Termin wykonania: 31 lipca 2019 r.

3. REWITALIZACJA OSIEDLA KAROLA WRAZ Z UTWORZENIEM MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH PRZY ZBIORNIKU WODNYM MACHNIKOWIEC W RYDUŁTOWACH, w tym:

a) **Przebudowa terenu przy zbiorniku wodnym „Machnikowiec" - utworzenie miejsca usług społecznych.**
Trwają prace projektowe na opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy terenu przy zbiorniku wodnym "Machnikowiec" - utworzenie miejsca usług społecznych realizowanym w procedurze zaprojektuj i wybuduj. W dniu 12.06.2019 r. Projektant przedłożył Zamawiającemu (celem weryfikacji) dokumentację, która zostanie złożona do Starostwa. Zamawiający wniósł uwagi do przedmiotowej dokumentacji, a Wykonawca przyjął je do realizacji.
Terminy pośrednie umowy:
wykonanie dokumentacji projektowej do dnia 30.06.2019 r.,
uzyskanie pozwolenia na budowę do dnia 15.08.2019 r.,
przekazanie kompletnej dokumentacji i dokonanie jej odbioru do dnia 31.08.2019 r.
wykonanie robót budowlano — montażowych do dnia 31.05.2020 r.,
uzyskanie pozwolenia na użytkowanie do dnia 30.06.2020 r.
Wartość umowy: 3 629 115,00 zł.
W wyniku przeprowadzonej procedury badania rażąco niskiej ceny oferty złożonej w zapytaniu ofertowym na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót budowlanych na przedmiotowym zadaniu stwierdzono, że oferta z najniższą ceną jest ceną rażąco niską co skutkowało odrzuceniem w/w oferty. Kierując się kryterium oceny ofert którym była cena, wybrano ofertę w kolejności z najniższą ceną. Podpisano umowę z firmą Nadzory i Obsługa Inwestycji Budowlanych Piotr Nowak z siedzibą przy ul. Jurija Gagarina 4, 44-373 Wodzisław Śląski.
Wartość umowy: 29 520,00 zł brutto.
Termin realizacji umowy: do dnia 30.06.2020 r.

b) **Rewitalizacja Osiedla Karola**

Przygotowano projekt umowy w sprawie sprawowania nadzoru autorskiego z firmą MJ Architekci Elżbieta Jagiełło z Bielska Białej. Trwają negocjacje i ustalenia w sprawie zapisów zawartych w projekcie umowy.

4. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA

Trwają roboty budowlane wykonywane przez Konsorcjum:
lider konsorcjum Jerzy Brzoska prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: Firma Usługowo - Handlowa "B.I.T" Jerzy Brzoska z siedzibą przy ul. Babiogórskiej 3, 44-282 Czernica
partner konsorcjum: Grupa MJM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą przy ul. Babiogórskiej 3B, 44- 282 Czernica;
Termin realizacji umowy do dnia 30 września 2020 r.,
Wartość umowy: 4 148 809,14 zł.
Nadzór inwestorski nad realizacją zadania pełni „Mrozek Grzegorz doradztwo budowlane usługi G. Mrozek" z siedzibą przy ul. Pogwizdowskiej 37, 44 – 293 Gaszowice.
Termin realizacji: 30 październik 2020 r.,
Wartość umowy: 39 237,00 zł.

5. MODERNIZACJA UL. GENERAŁA WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO

Został złożony wniosek do Biura Prawnego o powołanie komisji przetargowej w celu ogłoszenia przetargu nieograniczonego na wykonanie robót budowlanych.

6. ROZBUDOWA SYSTEMU MONITORINGU MIEJSKIEGO

Przygotowywane jest wszczęcie procedury mającej na celu wyłonienie wykonawcy ww. prac.

7. ODWODNIENIE PRZY ULICY PIETRZKOWICKIEJ

29 maja ogłoszono przetarg nieograniczony na roboty budowlane na budowę odcinka kanalizacji sanitarnej od studni S2 do studni S2.7 oraz przebudowę odcinka kanalizacji deszczowej w ciągu ulicy Pietrzkowickiej wraz z przebudową nawierzchni drogowej po robotach kanalizacyjnych. W terminie składania ofert do 18.06.2019 r. do urzędu wpłynęło 7 ofert. Trwa badanie ofert.

8. MUR OPOROWY PRZY ULICY SKALNEJ

Rozliczono umowę z Wykonawcą dokumentacji projektowej z uwzględnieniem naliczonych kar umownych.
Wartość umowy (dokumentacja projektowa): 8 840,00 zł.
Wartość umowy (nadzór autorski): 1 230,00 zł.
W związku z naliczeniem kar umownych za 56 dni zwłoki, wartość umowy za dokumentację projektową pomniejszono o kwotę 804,94 zł
Wartość nadzoru autorskiego 1 230,00 zł.
Został ogłoszony przetarg nieograniczony na wykonanie robót budowlanych. Termin składania ofert do dnia 26.06.2019r. do godz. 12.30.

9. MODERNIZACJA ULICY ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO

Projektant przedstawił do uzgodnienia dokumentację projektową z naniesionymi poprawkami i uzupełnieniami, trwa jej weryfika-

cja, przygotowane są dokumenty konieczne do uzupełnienia dokumentacji w Starostwie Powiatowym.

10. MODERNIZACJA ULICY NOWEJ
Projektant przedstawił dokumentację projektową w celu naniesienia poprawek i uzupełnień. Trwa jej weryfikacja, przygotowane są dokumenty konieczne do złożenia dokumentacji w Starostwie Powiatowym.

11. OŚWIETLENIE DROGI BOCZNEJ UL. MARCINA STRZODY W RYDUŁTOWACH
W dniu 27.05.2019 r. podpisano umowę na wykonanie robót budowlanych dla przedmiotowego zadania z panem Adamem Szymiczkiem prowadzącym działalność gospodarczą pn. Zakład Instalatorstwa Elektrycznego Adam Szymiczek z siedzibą przy ul. Grota Roweckiego 14a, 44-370 Pszów za cenę brutto 41 820,00 zł. W dniu 27.05.2019 r. podpisano również umowę na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego z panem Krystianem Tront prowadzącym działalność pod nazwą INSTION Firma Projektowo Wdrożeniowa z siedzibą przy ul. Bogumińskiej 4, 44-351 Turza Śląska za cenę brutto 950,00 zł. W dniu 31.05.2019 r. nastąpiło przekazanie terenu budowy, przygotowywany jest projekt czasowej zmiany organizacji robót na czas robót.
Wartość robót budowlanych: 41 820,00 zł.
Wartość nadzoru inwestorskiego: 950,00 zł
Termin realizacji: 31.07.2019 r.

12. MODERNIZACJA ULICY ŚW. JACKA
W dniu 10 czerwca br. wykonawca rozpoczął prace na przedmiotowym zadaniu. Rozpoczął frezowanie nawierzchni bitumicznej i roboty rozbiórkowe.
Wartość robót budowlanych: 712 064,06 zł.
Termin realizacji: 13 października 2019 r.

13. UTWORZENIE DROGI WEWNĘTRZNEJ KAZIMIERZA PRZERWY - TETMAJERA - SKALNA
Projektant przedstawił dokumentację projektową do uzgodnienia. Trwa jej weryfikacja.
Wartość umowy: 12 615,00 zł
Termin wykonania: 30 sierpień 2019 r.

14. BUDOWA DROGI JESIONOWEJ - ETAP II
W związku koniecznością uzupełnienia dokumentacji projektowej o m. in. zatwierdzoną organizację ruchu, która była poza zakresem opracowania objętego umową podpisano aneks przedłużający termin wykonania umowy do dnia 30 czerwca 2019 r. W dniu 14 czerwca 2019 r. Wykonawca dokumentacji projektowej złożył przedmiot umowy w siedzibie Zamawiającego.
Wartość umowy: 4 900,00 zł.
W najbliższym czasie zostanie ogłoszone zapytanie ofertowe na roboty budowlane.

15. MODERNIZACJA UL. KAROLA MIARKI
Trwają prace projektowe dotyczące opracowania dokumentacji projektowej. Projektant oczekuje się na aktualizację map do celów projektowych.
Wartość umowy: 7 300,00 zł.
Termin realizacji umowy: 28.06.2019 r.

16. MODERNIZACJA OSIEDLA NA WZGÓRZU
Przygotowano zapytanie ofertowe na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla w/w zadania. 28 maja przesłano zapytanie ofertowe do 5 firm. W wyznaczonym terminie składania ofert do 7.06.2019 r. do urzędu wpłynęły 2 oferty na kwotę od 14 500,00 zł do 19 311,00 zł. Ofertę z najniższą ceną złożył wykonawca: firma Usługi Projektowe „Kołodziejska – Derbis" z Wodzisławia Śl. za cenę brutto 14 500,00 zł. Z wybranym wykonawcą podpisana zostanie stosowna umowa.

17. MODERNIZACJA UL. A. CZECHOWA
Przygotowano zapytanie ofertowe na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla ww. zadania. 21 maja przesłano zapytanie ofertowe do 5 firm. W wyznaczonym terminie składania ofert do 7.06.2019 r. do urzędu wpłynęły 2 oferty na kwotę od 14030,00 zł do 21648,00 zł. Ofertę z najniższą ceną złożył wykonawca: firma Usługi Projektowe „Kołodziejska – Derbis" z Wodzisławia Śl. za cenę brutto 14030,00 zł. Z wybranym wykonawcą podpisana zostanie stosowna umowa.

18. POSTAW NA ZDROWIE – SIŁOWNIA ZEWNĘTRZNA
W dniu 27.05.2019 r. opublikowano na stronie internetowej Urzędu Miasta zapytanie ofertowe i w dniu 28.05.2019 r. Dodatkowo wysłano zapytanie ofertowe do 6 firm. W wyznaczonym terminie składania ofert do 6.06.2019 r. Wpłynęła 1 oferta cenowa na kwotę 51 475,50 zł, która przekraczała kwotę, jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W związku z powyższym unieważniono przedmiotowe postępowanie i ogłoszono nowe.

19. ZABUDOWA DEFIBRYLATORÓW AED W MIEŚCIE
W dniu 8.05.2019r. Na platformie zakupowej ogłoszono zapytanie ofertowe na zakup czterech kompletów defibrylatorów AED wraz ze skrzynkami oraz oznakowaniem miejsca usytuowania urządzenia. W związku ze stwierdzoną wadą postępowania uniemożliwiającą dokonanie wyboru zgodnie z zasadą równego traktowania wykonawców przedmiotowe zapytanie ofertowe pozostało nierozstrzygnięte. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem nowego opisu przedmiotu zamówienia.

20. MODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO NR 3
W dniu 18.06.2019 r. został zaktualizowany kosztorys inwestorski dla przedmiotowego zadania. W najbliższym czasie przewiduje się przekazanie polecenia wykonania zadaszenia nad tarasem żłobka do Zakładu Gospodarki Komunalnej.
Wartość kosztorysu inwestorskiego: 23 974,92 zł
Planowany termin wykonania: 31 sierpnia 2019 r.

21. BUDOWA ŚCIEŻKI ROWEROWEJ WZDŁUŻ RZEKI NACYNY - „BULWARY RYDUŁTOWY" - ETAP I
Po spotkaniu z Rybnickim Oficerem Rowerowym wstępnie ustalono, iż przedmiotowe zadanie inwestycyjne zostanie zrealizowane w ramach współpracy miasta Rybnik i Rydułtowy. W najbliższym czasie zostanie zorganizowane spotkanie w przedmiotowej sprawie w Urzędzie Miasta Rybnik w celu omówienia współpracy miast i realizacji inwestycji.

Kalendarium
Lipiec

26 VII 2015r. - zmarł Ryszard Strzelec, fotografik, kolekcjoner starych zdjęć, plastyk, uhonorowany przez Urząd Miasta odznaką "Złote Grabie" za całokształt swej pracy dla miasta,
11 VII 2017r. - zmarł Edward Antończak, instruktor ZHP, członek SRH i Towarzystwa Miłośników Rydułtów,
7 VII 1944r. - zginął podczas walk pod Monte Casino dh Józef Burzywoda, instruktor ZHP, żołnierz Wojska Polskiego w stopniu podporucznik,
29 VII 2000r. - zmarła Maria Bielica, komendantka Hufca Drużyn Żeńskich przy KH Rydułtowy,
4 VII 1960r. - urodził się Piotr Bożek, istruktor ZHP, zmarł w wieku 46 lat,
10 VII 2008r. - zmarł Henryk Cieślik - "Handryś", istruktor ZHP przy szkole w Radoszowach,
9 VII 1908r. - urodził się Jan Klama, drugi komendant Hufca ZHP w okresie międzywojennym,
9 VII 1922r. - urodził się Antoni Musioł, instruktor ZHP w latach 1937 - 39, zginął w obozie koncentracyjnym Dachau w 1941r.,
10 VII 1915r. - urodził sie Jan Margiciok, instruktor ZHP w latach 1937 - 39, rozstrzelany po ścianą śmierci w Oświęcimiu w 1941r.,
30 VII 2009r. - zmarła Irena Machnik, instruktora ZHP, SRH Rydułtowy, nauczycielka,
4 VII 1915r. - urodził się Konrad Rezner, długoletni instruktor ZHP, komendant Środowiska Rydułtowy, wychowawca młodzieży,
lipiec 1997r. - wielka powódź w Rydułtowch, sklepy dolnej części ulicy Ofiar Terroru zostały zalane,
17 VII 2000r. - z inicjatywy TMR w mieście odbyła się debata na temat bezpieczeństwa mieszkańców,
27 VII 2003r. - odbyła sie uroczystość pożegnania odchodzącego na emeryturę proboszcza parafii św. Jerzego ks. Bernarda Sodzowicznego,
15 VII 1410r. - miała miejsce bitwa pod Grunwaldem,
11 VII 1976r. - urodził się Michał Kuś, wikary parafii św. Jerzego,
11 VII 1943r. - Związek Walki Młodych przeprowadził zamach na Cafe Club w Warszawie.

zebrał: Stanisław Brzęczek

Sprawozdanie z działań Straży Miejskiej w maju.

- podjęto 68 interwencji,
- udzielono 67 pouczeń,
- przeprowadzono 23 kontrole,
- 12 razy interweniowano w sprawie psów i kotów,
- interweniowano 3 razy w sprawie spalania odpadów,
- 6 razy asystowano przy działaniach urzędników Urzędu Miasta,
- 21 razy konwojowano pieniądze,
- na bieżąco kontrolowano tereny szkól, MPK, ROKO, PCK. USC, RAFA, PKP, Zielonych Wysp, ROSA,
- 2 razy interweniowano w sprawie dzikich zwierząt,
- zabezpieczano ruch drogowy w czasie obchodów 3 maja,
- przekazano policji materiały w sprawie kradzieży w sklepie,
- skontrolowano 27 placów zabaw pod względem bezpieczeństwa.

Zebrał: Stanisław Brzęczek

TACY jubilaci są wśród nas.

Jest taki dzień, jedyny, przez wielu wyczekiwany i wymarzony, zostają wypowiedziane sakramentalne słowa, wszyscy się cieszą, albo i nie…….. a potem przychodzą na świat dzieci. Rok za rokiem coraz prędzej mijają kolejne rocznice a z nimi pojawiają się wnuki a niektóre pary zaznają radości z posiadania i prawnuków. Aż pewnego dnia poczta dostarcza zaproszenie na wyjątkowe spotkanie dla tych, którzy nie oczekując od życia jedynie słońca, nie bacząc na burze, słoty czy mrozy są i nadal tworzą kochające się pary małżeńskie.

13 czerwca br. w sali teatralnej RCK odbyło się na zaproszenie Burmistrza Miasta Rydułtowy to niecodzienne spotkanie jubilatów. Gości przywitała i z pełną atencją, należną jubilatom, poprowadziła spotkanie z-ca kierownika Urzędu Cywilnego Anna Jargon. Gratulacje przybyłym złożył burmistrz Marcin Połomski, wice burmistrz Mariola Bolisęga, przewodniczący Rady Miasta Lucjan Szwan a w imieniu proboszczów rydułtowskich parafii życzenia złożył proboszcz parafii Matki Bożej Uzdrowienia Chorych na Orłowcu ks.Piotr Makosz.

Była i artystyczna niespodzianka dla jubilatów: pięknie zatańczył zespół Klarnetki i Mini Klarnetki prowadzone przez Aleksandrę Wolner, taniec towarzyski przygotowany przez Katarzynę Moric a także zaśpiewał zespół wokalny OPP przygotowany przez Stefana Drożdżoka.
Momentem kulminacyjnym było wręczanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przyznawanego przez Prezydenta RP.
Otrzymały go pary obchodzące następujące jubileusze:
Złote gody, czyli 50 lat w związku małżeńskim – taką rocznicę obchodziło jedenaście par .
Szmaragdową lub platynową jak niektórzy ją określają, czyli 55 rocznicę ślubu świętowały 2 pary.
Żelazną zaś, czyli wspólnych 65 lat po ślubie ma za sobą 1 para.
Kończyło to wyjątkowe spotkanie wspólne biesiadowanie wszystkich par przy stole, a także została im wręczona oryginalna wiązanka kwiatów wraz z prezentem od Burmistrza. Był też czas na refleksje i wspomnienia. Co według niektórych jest najważniejsze, aby w miłości doczekać tak pięknych rocznic, przytoczę niektóre z nich-
„mało godać a mieć dużo wyrozumiałości dla drugiej połówki”,
„jeden drugiemu pomaga, a czasami ustępuje”
„czasem się pokłócimy ale potem szybko się godzimy i to jest najlepsze”
„każdy miał swoją pracę i mijaliśmy się przez wiele lat, stąd i mało kłótni ale jak już była kłótnia to po niej redukcja!!!”
„warto nie roztrząsać spraw, tu się kłócimy a za chwilę ja już szykuję kawę aby ją wspólnie wypić – mówi jubilatka, zaś mąż podkreśla jak ważna jest bliskość i czułość…..”
Niektórzy podkreślali, że wspólne zainteresowania i realizowane przez lata pasje to po dzieciach najmocniejsze spoiwo małżeństw.
Każda z tych par znalazła swoją receptę na wspólne tak długie pożycie małżeńskie i niech jest ona skuteczna na dalsze długie lata w zdrowiu i wzajemnej miłości i tego im wszyscy życzymy.
Może z ich doświadczeń mogłyby skorzystać o wiele Młodsze Pary?

Alicja Kołodziej

Zdjęcia ze spotkania Jubilatów na stronie nr 2 „KLUKI”

Witamina B12 - rola, zapotrzebowanie, niedobór, dieta … ciąg dalszy

WSZYSTKO O ZDROWIU

5. Witamina B12 - objawy niedoboru

Witamina B12 powoduje określone objawy w stanach niedoboru. Po pierwsze zwracaj uwagę na osłabienie, szczególnie rąk i nóg. Jeśli brak koordynacji i siły w kończynach nie jest związany z bólem mięśni po siłowni – zmodyfikuj dietę jak najszybciej lub zacznij przyjmować suplementy diety zawierające witaminę B12. Zadyszka oraz trudności z utrzymaniem równowagi są jednym z objawów niedoboru witaminy B12, natomiast żółtawy kolor skóry i białek oczu może oznaczać poważne problemy z wątrobą lub zbyt małą ilość czerwonych krwinek – przyczynę anemii.
Witamina B12 jest również bardzo ważna dla układu nerwowego. Dlatego jeśli obserwujesz u siebie zaniki pamięci, zwiększoną podatność na stres, znaczące obniżenie nastroju, a nawet depresję należy zgłosić się do lekarza. Poza tym najnowsze badania wykazały, że witamina B12 wpływa także na wzrok. Problemy ze wzrokiem mogą się więc pojawić u osób z niedoborem tego składnika.
Długotrwały niedobór witaminy B12 w organizmie może prowadzić do następujących powikłań:

- anemia,
- opóźnienia wzrostu,
- częste biegunki,
- stany depresyjne,
- zaburzenia neurologiczne (drętwienie, trudności z chodzeniem, mrowienie),
- utrata pamięci,
- trudności w zachowaniu równowagi,
- stany rozdrażnienia, irytacji,
- zmęczenie,
- depresja,
- jąkanie,
- trudności w prowadzeniu łatwych rachunków matematycznych,
- niedobór witaminy B12 prowadzi według niektórych uczonych do choroby Alzheimera.

5.1. Witamina B12 - niedobór u osób starszych

Niedobór witaminy B12 jest powszechnym problemem u osób starszych i jedną z głównych przyczyn pojawiającej się u nich depresji. Co więcej, z upływem lat organizm wydziela coraz mniej kwasów żołądkowych - niezbędnych do absorpcji witaminy B12. Niedobór witaminy B12 u osób starszych wiąże się również z obniżeniem zdolności do wchłaniania składników odżywczych. Z tego względu zaleca się stosowanie suplementów diety z witaminą B12 osobom powyżej 50. roku życia.
Co więcej, witamina B12 w organizmie odgrywa również istotną rolę w układzie sercowo-naczyniowym. Pomaga zmniejszyć poziom homocysteiny we krwi. Homocysteina pojawia się w organizmie, kiedy poziom witaminy B12 i kwasu foliowego jest bardzo niski. Badania naukowe wykazują, że obecność homocysteiny jest czynnikiem ryzyka rozwoju m.in. zmian miażdżycowych (których konsekwencją bywa udar mózgu, zawał mięśnia sercowego) i zmian zakrzepowych.

5.2. Witamina B12 - anemia

Anemia złośliwa jest wynikiem niezdolności organizmu do wchłaniania witaminy B12 z układu pokarmowego. Przy anemii złośliwej duże, niedojrzałe, jądrzaste komórki (megaloblasty) krążą we krwi i nie funkcjonują właściwie jako czerwone komórki krwi.
Witamina B12 przyjmowana jest w pokarmach pochodzenia zwierzęcego – zawarta jest w mięsie i nabiale. Organizm ludzki zdolny jest przechowywać witaminę B12 przez długi czas, dlatego też niewłaściwe odżywianie musi trwać latami zanim osiągnie się niedobór witaminy B12. Z tego względu przez wiele lat anemia złośliwa może przebiegać bezobjawowo (ogólnie jednak objawy anemii złośliwej pojawiają się zdecydowanie szybciej niż w sytuacji, kiedy niedobory witaminy B12 związane są ze zbyt małym dostarczaniem jej do organizmu wraz z pożywieniem).
Anemia złośliwa jest chorobą autoagresyjną, podczas której nasz układ odpornościowy atakuje tkanki. Zmniejszone wchłanianie witaminy B12 jest wynikiem obecności przeciwciała atakującego czynnik wewnętrzny (IF) – białko produkowane w żołądku, niezbędne do wchłaniania witaminy B12. W normalnych warunkach witamina B12 w organizmie wiąże się z czynnikiem wewnętrznym w żołądku, dzięki czemu może dojść do jej wchłaniania w dalszym procesie trawienia. Gdy czynnik wewnętrzny jest atakowany przez układ odpornościowy, dochodzi do utrudnienia wchłaniania witaminy B12.

6. Witamina B12 - nadmiar

Witamina B12 jest rozpuszczalna w wodzie, z czego wniosek, że nie gromadzi się w organizmie. Wydalamy ją wraz z potem i moczem, więc trudno byłoby ją przedawkować. Wg specjalistów, suplementacja witaminy B12 nawet w bardzo dużych ilościach nie spowoduje żadnych szkodliwych efektów. Efekt uboczny może jednak pojawić się u alergików, ponieważ mogą być uczuleni na tą witaminę. Reakcją alergiczną będzie w tym przypadku krwotok z nosa.

7. Witamina B12 - dieta

Witamina B12 znajduje się głównie w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, między innymi: podrobach, wołowinie, wieprzowinie, baraninie, drobiu, rybach, skorupiakach, produktach mlecznych (oprócz mleka) i żółtkach jajek oraz przetworach warzywnych zawierających kwas mlekowy (kiszona kapusta, kiszone ogórki - warto jednak zaznaczyć, że w produktach roślinnych zawartość witaminy B12 jest niska).
Według większości ekspertów źródłem witaminy B12 w naturze są drobnoustroje. Dlatego właśnie największe ilości witaminy B12 znajdują się w podrobach (wątroba, nerki). Jaja i ryby zawierają mniejsze ilości witaminy B12 (od 5 do 20 mikrogramów na 100 g). Najmniej witaminy B12 zawierają wędliny, mleko i przetwory mleczne, drób i mięso wieprzowe (poniżej 1 mikrograma na 100 g). Produkty roślinne natomiast w ogóle nie zawierają witaminy B12.
Zawartość witaminy B12 w poniższych produktach została podana w mikrogramach na 100 g:

powyżej 20 - ryby (szczupaki), nerki i wątroby: wołowe, wieprzowe, drobiowe i cielęce,

5-20 - ryby (śledzie, pstrągi, makrele, łososie), królik,

1-5 - szynka wołowa, wołowina, cielęcina, ryby (mintaje, dorsze, flądry, morszczuki), jaja, sery dojrzewające,

poniżej 1 - makaron jajeczny, szynka, baleron, piersi kurczaka, wieprzowina, mleko i przetwory mleczne (jogurt, kefir, sery twarogowe, śmietana).

C.D.N.

EXPRESOWO Z ŻYCIA MIASTA

Starosta zaskoczony rezygnacją dyrektorki szpitala. Co z okresem wypowiedzenia? **Dorota Kowalska** zrezygnowała ze stanowiska dyrektora szpitala w Wodzisławiu Śl. i Rydułtowach. Złożyła wypowiedzenie, ale nie podała powodu swojej decyzji. Starosta wodzisławski **Leszek Bizoń** nie kryje zaskoczenia. - Chciałbym poznać przyczyny - mówi samorządowiec. - Do tej pory, mimo że sytuacja szpitala była trudna, staraliśmy się wspierać działania dyrekcji - dodaje szef powiatu. 05.06.2019

Nowy rozkład jazdy Kolei Śląskich. Zmiany dotyczą podróżnych z Górek, Raciborza, Rybnika, Rydułtów i Suminy. Od 09.06.2019 rozkład jazdy Kolei Śląskich ulegnie zmianom, które wynikają z prac remontowo-modernizacyjnych prowadzonych przez PKP Polskie Linie Kolejowe. Na podróżnych czekają też miłe niespodzianki – z wakacyjnego rozkładu jazdy z pewnością ucieszą się np. miłośnicy górskich wędrówek, od 1 lipca pociąg Kolei Śląskich do Zakopanego będzie bowiem kursował codziennie. W rozkładzie jazdy śląskiego przewoźnika pojawią się również nowe kursy, wprowadzone w ramach współpracy z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią. W przypadku węzła rybnickiego zastępczą komunikację autobusową będzie można spotkać w pojedynczych dniach na odcinkach Rybnik – **Racibórz**, **Rybnik – Górki Śląskie**, **Rybnik – Żory**, **Sumina – Racibórz** oraz **Rydułtowy – Racibórz**. Przy ostatniej relacji zostaną dodatkowo uruchomione autobusy ekspresowe.

Burmistrz w radiowozie. W pierwszej policyjnej hybrydzie w Rydułtowach. Rydułtowscy policjanci otrzymali nowy radiowóz. To oznakowany pojazd z napędem hybrydowym marki Toyota Corolla. Został zakupiony ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, środków samorządowych oraz budżetu policji. - To ważny sygnał, że bezpieczeństwo i porządek publiczny leżą w interesie nas wszystkich - podkreślał zastępca komendanta powiatowego policji w Wodzisławiu Śl. podinsp. Grzegorz Matuszek.

W czasie wakacji chcą wyremontować pediatrię. Wszystko wskazuje na to, że w czasie wakacji oddział pediatryczny w szpitalu w Rydułtowach zostanie wyremontowany. Wybór terminu inwestycji to nie przypadek. W tym okresie mniej dzieci choruje. Oddział pediatryczny w rydułtowskim szpitalu opinię ma świetną, ale warunki, jakie tam panują, pozostawiają wiele do życzenia. Dyrekcji szpitala od dłuższego czasu marzy się kompleksowy remont oddziału. Ale na to potrzebne są duże środki. Szpital czeka w kolejce po unijne pieniądze na ten cel, ale z kolei szanse na to, że je dostanie, nie są wielkie. Dlatego opracowano „plan B", czyli częściowy remont. Ten się urzeczywistni przy wsparciu lokalnych przedsiębiorców i sponsorów. 07.06.2019

Zaginął 14-letni Kamil z Rydułtów. Czy ktoś go widział? Policjanci z Rydułtów poszukują Kamila Janeczko. 14-letni mieszkaniec Rydułtów 6 czerwca o godz. 16.30 wyszedł z domu i do chwili obecnej nie nawiązał kontaktu z rodziną. Wszystkie osoby mogące pomóc w odnalezieniu Kamila proszone są o kontakt z Komisariatem Policji w Rydułtowach bądź Komendą Powiatową Policji w Wodzisławiu Śląskim. 07.06.2019

Hałda z krótkim terminem ważności. Co z przyszłością kopalni? Hałda Szarlota w Rydułtowach znów w centrum uwagi. Kopalnia i związki zawodowe biją na alarm, że za 3-4 lata na hałdzie skończy się miejsce na składowanie kruszyw. A to stawia funkcjonowanie kopalni pod dużym znakiem zapytania. Czy rozbiórka hałdy to jedyne rozwiązanie? Kopalnia w Rydułtowach może prowadzić wydobycie do końca 2042 r. Na tyle pozwala koncesja. Problem w tym, że kończy się miejsce na składowanie kamienia na rydułtowskiej hałdzie Szarlota. - Ruch Rydułtowy posiada miejsce na lokowanie kruszyw na okres od 3 do 4 lat. Czas ten uzależniony jest od ilości materiału produkowanego z odpadów wydobywczych powstających w Ruchu Rydułtowy - stawia sprawę jasno **Tomasz Głogowski**, rzecznik prasowy Polskiej Grupy Górniczej.

Festiwal Twórczości Dzieci i Młodzieży w Rydułtowach . W sobotę 08-.06.2019 było barwnie, wesoło, folkowo. Atrakcji nie brakowało na RAFIE. Tym razem swój dorobek przedstawili uczniowie z SP nr 1 i nr 4 w ramach Festiwalu Twórczości Dzieci i Młodzieży w Rydułtowach. Młodzi artyści zaprezentowali przepiękne piosenki, ludowe pląsy, indiański taniec, choreograficzne układy z akrobacjami. Można było zobaczyć bardzo dobrze przygotowane pokazy, ale w tym wszystkim również dziecięcą radość. Festiwal zgromadził liczną publiczność i został przyjęty z wielkim entuzjazmem przez mieszkańców. Burmistrz Miasta Marcin Połomski i Zastępca Burmistrza Mariola Bolisęga osobiście gratulowali wszystkim artystom i nagrodzili dyrektorów placówek statuetkami upamiętniającymi to wydarzenie.

Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom zakończył się wręczeniem certyfikatów aktywnego czytelnika wszystkim rydułtowskim przedszkolakom, którzy brali udział w projekcie "Kolorowy świat bajek" 10.06.2019

Słupki rtęci przekraczają 30 stopni, dlatego w Rydułtowach zamontowano kurtyny wodne. Ochłodzić się można na rynku i na Fikołkowni „RAFA". W przeciwieństwie do fontanny w kurtynach obieg wody jest otwarty. Każdy może bezpiecznie skorzystać z orzeźwiającej mgiełki. Na rynku należy nacisnąć przycisk i poczekać aż wytworzy się ciśnienie. 11.06.2019

Ponad 350 przedszkolaków z Rydułtów opanowało boisko Naprzodu. Klub specjalnie dla nich zorganizował dzień sportu. Gościem specjalnym był Jorguś, czyli maskotka Górnika Zabrze. Maskotka „Górnika Zabrze" była gościem specjalnym. Jorguś zapraszał do wzięcia udziału w konkursach z piłką. Sam kontakt z maskotką, możliwość „przybicia piątki" i zrobienia sobie pamiątkowej fotki już były ogromną frajdą. Trenerzy GKS Naprzód 23 – Rydułtowy i „Górnika Zabrze" prowadzili na sześciu polach stadionu treningi sprawnościowe i techniczne. 12.06.2019

Ważne zmiany dotyczące świadczenia wychowawczego 5000+.

Od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze będzie przysługiwało na wszystkie dzieci do ukończenia 18-go roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Wniosek o świadczenie wychowawcze można złożyć w gminie, w której mieszkamy, listownie za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz przez Internet. 14.06.2019

`

Najlepsi z najlepszych. „Jedyną drogą rozwoju jest ciągłe podnoszenie poprzeczki. Jedyną miarą sukcesu jest wysiłek jaki podjęliśmy aby go osiągnąć" - słowami nieżyjącego już filozofa, mistrza, nauczyciela sztuk walki - Bruce'a Lee rozpoczął Galę z Najlepszymi Uczniami Burmistrz Miasta Marcin Połomski 18 czerwca w Rydułtowskim Centrum Kultury „Feniks". Gala miała na celu nagrodzenie osiągnięć uczniów, którzy swoją nauką, pracą, konsekwencją w działaniu, talentem rozsławiali dobre imię swoich rodzin, szkół, a także Miasta Rydułtowy, osiągając tytuły laureatów, finalistów olimpiad, osiągając wysokie średnie ocen, tych, którzy zasłużyli na miano godnego do naśladowania młodego mieszkańca naszej małej ojczyzny. Statuetki, dyplomy, książki, kwiaty otrzymało: 14 uczniów, 9 nauczycieli i 7 zespołów z SP nr 1, 24 uczniów, 11 nauczycieli, 7 zespołów z SP nr 2, 13 uczniów, 6 nauczycieli, 1 zespół z SP nr 3, 9 uczniów, 6 nauczycieli, 5 zespołów z SP nr 4.

Rzecznik Praw Dziecka z wizytą w Rydułtowach. „Czy można skrócić czas trwania lekcji, a wydłużyć o miesiąc wakacje?". Takie pytania składali uczniowie z naszych szkół podczas spotkania 14 czerwca w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 z Rzecznikiem Praw Dziecka Mikołajem Pawlakiem. Inicjatorem spotkania był minister Michał Woś. Podczas wizyty uczniowie dowiedzieli się, jakimi sprawami zajmuje się Rzecznik Praw Dziecka oraz jakie przysługują mu uprawnienia. Jak sam podkreślał, w dobie Internetu i szybkiego przekazywania informacji masowych, dzieci są często lepiej poinformowane od dorosłych, ale niekoniecznie o sprawach, które gwarantują im bezpieczeństwo. Dzieci pytały o swoje prawa w szkole i w czasie wolnym. Pytały Rzecznika o jego ulubiony przedmiot, zainteresowania, ulubiony sport. Na koniec przedstawiciele rydułtowskich szkół otrzymali Kodeks Praw Dziecka z autografem. Przed szkołą gość wypuścił w niebo pęk balonów a dzieci w tym czasie miały pomyśleć życzenia. Mamy nadzieję, że się spełnią.

Zmiana proboszcza w kościele Św. Jerzego Rydułtowach. Abp Wiktor Skworc mianował nowych proboszczów i administratorów parafii archidiecezji katowickiej. Nowego kapłana-gospodarza będzie miała **parafia pw. św. Jerzego w Rydułtowach**. Ks. Witold Psurek, par. św. Jerzego, Rydułtowy (zastąpi dotychczasowego proboszcza ks. Marka Gwioździka).

Dyrektor szpitala w Wodzisławiu Śląskim i Rydułtowach Dorota Kowalska złożyła wypowiedzenie. W reakcji zarząd powiatu wodzisławskiego podjął decyzję, że trzeba rozpocząć procedurę, która pozwoli na wyłonienie nowego szefa lecznicy. Były starosta Ireneusz Serwotka nie szczędzi słów krytyki. - Jeśli jest ogłaszany konkurs, to nie ma woli porozumienia - komentuje. - Chcemy, by była zachowana ciągłość zarządzania - odpowiada Krystyna Kuczera z zarządu powiatu wodzisławskiego. Było też o "giełdzie nazwisk".

Zakończenie roku szkolnego. Każdy rok szkolny to czas wytężonej pracy, wysiłku, a także sukcesów i radości. Są one zasługą zarówno Uczniów jak i Nauczycieli, którzy niosą kaganek oświaty, przekazując młodym ludziom swoją wiedzę, pasję i ciekawość świata. Wkładają w to wiele wysiłku, trudu wychowawczego, uczą wartości i zasad moralnych, wszystkiego co potrzebne w dorosłym życiu. Nadszedł długo oczekiwany koniec roku szkolnego 2018/2019. Wykorzystajcie ten okres wakacji jak najlepiej, odpocznijcie od trudów nauki i nabierzcie sił do podejmowania kolejnych wyzwań. Życzymy udanych wakacji i powrotu do szkoły z radością oraz zapałem do dalszej pracy.

ZUS wysyła listy z informacją o stanie konta. Około 2,6 mln mieszkańców województwa śląskiego wkrótce otrzyma list z ZUS, w całym kraju otrzyma ją ponad 20,5 mln Polaków. Nawet jedna składka emerytalna wystarczy, by znaleźć się w gronie odbiorców takiej korespondencji z ZUS. Zakład właśnie rozpoczął największą w roku zbiorczą wysyłkę korespondencji tj. Informacji o Stanie Konta Ubezpieczonego. Informacja o Stanie Konta Ubezpieczonego w ZUS trafi do ok. 20,5 mln osób, które mają opłaconą w ostatnich 20 latach przynajmniej jedną składkę na swoje ubezpieczenie emerytalne lub posiadają wyliczony już kapitał początkowy, który odtwarza składki płacone przed 1999 r. Blisko 2,5 mln z nich otrzyma tą korespondencję elektronicznie, na swój profil na Platformie Usług Elektronicznych ZUS. To bardzo ważne, by nie odkładać listu do szuflady, ale uważnie się z nim zapoznać. W informacji tej znajdują się dane do-

tyczące naszej przyszłości emerytalnej. Równie istotne jest by przy tej okazji zweryfikować, czy wszystkie dane się zgadzają, czy pracodawca odprowadza za nas rzetelnie składki.

Kopalnia Rydułtowy naprawi zniszczone skrzyżowanie. Chodzi o zbieg ulic Raciborska- Mickiewicza obok biblioteki. Kierowcy dobrze znają to miejsce na światłach, bo nie sposób przez nie przejechać nie niszcząc samochodu. W ostatnich dniach Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach podpisał ugodę z kop. Rydułtowy. W wyniku eksploatacji górniczej na jezdni powstał znaczący garb poprzeczny. Kopalnia sfinansuje i naprawi drogę na długości 90 metrów bieżących. Prace prowadzone będą pod nadzorem inspektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach i mają być sfinalizowane do końca roku.

To strażak z OSP Rydułtowy zginął na motocyklu w Ochojcu. 21 czerwca w rybnickiej dzielnicy Ochojec doszło do śmiertelnego wypadku. Po zderzeniu z pojazdem osobowym zginął 39-letni motocyklista. Do zdarzenia doszło o godzinie 16:00. Motocyklista jadący ulicą Rybnicką od strony Gliwic, zderzył się z osobowym BMW. Pomimo intensywnych działań służb, 39-latek zmarł na miejscu. Ze wstępnych ustaleń wynika, że do zderzenia doszło najprawdopodobniej w momencie, kiedy samochód skręcał do posesji. 30-latek kierujący BMW był trzeźwy. Pogotowie ratunkowe zabrało do szpitala 4-letnią dziewczynkę, która podróżowała pojazdem osobowym. Rybniccy śledczy wyjaśniają dokładny przebieg i przyczyny tego tragicznego wypadku. 39-latek był strażakiem OSP Rydułtowy.

Piast Gliwice triumfował w Nędzy. W finałach dwie drużyny z Rydułtów. Ostatecznie 20 drużyn z 24 zapowiadanych przyjechało na pierwszy turniej orlików w Nędzy. Wygrał główny faworyt, czyli następcy obecnych mistrzów Polski - Piast Gliwice.

Półfinały:

- **KS Rymer Rybnik - Piast Gliwice 1:4**
- **KS Naprzód Rydułtowy I - KS Naprzód Rydułtowy II 5:2**

o 3. miejsce:

- **KS Naprzód Rydułtowy II - Rymer Rybnik 1:1 (k. 0:1)**

Finał:

KS Piast Gliwice - KS Naprzód Rydułtowy I 3:0

Piotr Hojka za Kazimierza Cichego. Zmiany w Towarzystwie Miłośników Ziemi Wodzisławskiej. Po 28 latach kierowania TMZW, dotychczasowy prezes Kazimierz Cichy, zrezygnował z dalszego szefowania Towarzystwu. Nowym prezesem został **Piotr Hojka**, inny wielki pasjonat historii Ziemi Wodzisławskiej.

Zaginęła pani Barbara z Rydułtów. Policjanci z Rydułtów poszukiwali zaginionej kobiety, która 30 czerwca 2019 ok. 3.00 wyszła ze szpitala miejskiego w Rydułtowach, gdzie przebywała wraz ze swoim dzieckiem na oddziale pediatrii. Kobieta została odnaleziona cała i zdrowa przez policjantów w Rydułtowach, tuż po sygnale mieszkańców. Teraz śledczy ustalają co się z nią działo i jaki był powód jej zaginięcia.

Rydułtowy to miasto, w którym od wielu już lat króluje street art. Pierwsze obrazy w naszym mieście pojawiły się w 2011 roku na murach przy ulicy Mickiewicza, przy Fikołkowni Rafa. Pomalowano wtedy 27 segmentów płotu. Praca grupy z Rybnika, której tematem przewodnim był szerszeń i osy zdobyła wówczas największe uznanie jury. Efekty pracy grafficiarzy tak bardzo spodobały się władzom miasta, że postanowiono, organizować takie przedsięwzięcia co roku. Nazwano je Murmaladą. I tak Rydułtowy powoli stawały się miastem graffiti. Udekorowane zostały w ten sam sposób przystanki w Rydułtowach. Płot naprzeciwko baru „Expres" w Rydułtowach zmienił się nie do poznania. Ozdobił go wizerunek kobiety i rosnące drzewo. Patriotyczne obrazy pojawiły się z kolejną rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości. Spacerując ulicą Gen. J. Bema na płocie stadionu podziwiać można żółto-czarne graffiti związane ze sportem. Zaś wzdłuż działek malowidła są różne, najczęściej autorskie kompozycje liter, fantazyjne podpisy, ale też przenoszone na płot zdjęcia. Jedno z nich to portret Marylin Monroe. Na garażach przy ulicy F. Chopina dominuje kolor zielony. Tematem przewodnim w tym miejscu była przyroda. Na ogrodzeniach śmietników na Osiedlu Orłowiec pojawiły się niedawno graffiti nawiązujące do segregacji śmieci. I tak szare powierzchnie zyskały nowy blask i zamiast szpecić ożywiają miejski krajobraz, a miasto przez Murmaladę walczy z niszczeniem mienia. Przecież lepiej malować kolorowe malowidła za pozwoleniem władz, niż pod osłoną nocy bazgrać potworki. Zwłaszcza, że miasto za każdym razem dostarcza potrzebne do malowania farby.

Maturę zdało prawie 81 proc. naszych absolwentów. Znamy wyniki tegorocznej matury w powiecie wodzisławskim. Prawie 81 proc. absolwentów szkół średnich otrzymało świadectwo dojrzałości. Zdawalność w liceach ogólnokształcących wyniosła 85,83 proc. Na 494 osób, 424 zdały egzamin dojrzałości. Natomiast zdawalność w technikach uplasowała się na poziomie 75,58 proc. Do egzaminu podeszło 471 maturzystów, zdało go - 356. Jak wypadły egzaminy w poszczególnych miastach na terenie naszego powiatu? W Pszowie na 11 osób maturę zdało 5. Na 109 rydułtowskich maturzystów egzamin zdało 70. Natomiast w Wodzisławiu Śl. do matury podeszło 836 osób. Zdały ją - 701.

Kacper Bywalec z Rydułtów ma przed sobą pracowite lato. Młody piłkarz ma w planach kilka zagranicznych wyjazdów. Zawodnik AP United Rydułtowy, którego losy śledzimy i relacjonujemy od czterech lat, ostatnio przebywał cztery dni w Barcelonie, gdzie m.in. spotkał się z braćmi Michałem i Miłoszem Żukami. Michał Żuk jest zawodnikiem FC Barcelony i również ma duży talent do piłki nożnej. Wkrótce Kacper uda się w kolejne zagraniczne podróże.

Na podstawie wiadomości z innych mediów zebrała J. Oleś
https://www.nowiny.pl/Rydułtowy https://www.rydultowy.pl https://www.facebook.com https://www.radio90.pl/tag/rydultowy

Festyn Integracyjny na Orłowcu za USC.

Jak zwykle ogromne brawa dla organizatorów TMR, Urzędu Miasta i wszystkich uczestników Festynu

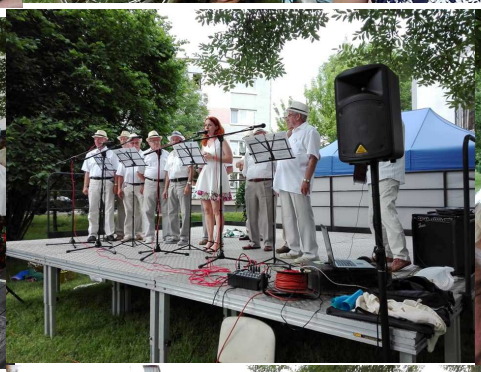

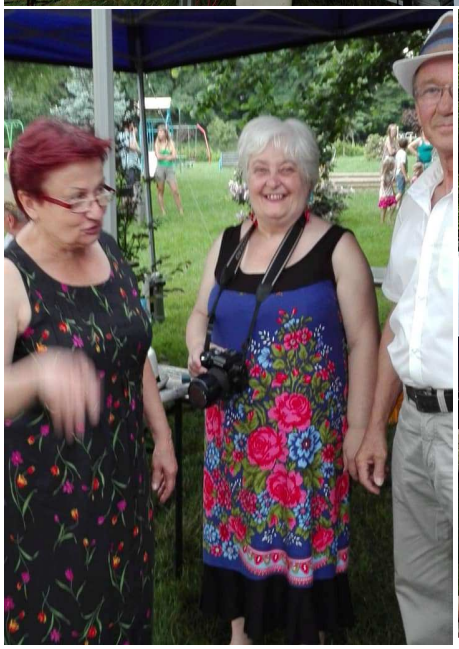

W kolejnym numerze KLUKI, wiersze liryczne. Mam nadzieję, że się spodobają ?

Pozdrawiam serdecznie
Ewa Wierzbinska - Kloska

Gdzie zasypiają wiersze

okryj swą duszę snów kołderką
gdy księżyc tuli twe oblicze
poczuj poduszki nagłą miękkość
ukochaj swą wewnętrzną ciszę

zaproś do siebie snów anioła
by strzegł cię w nocy niczym strażnik
jak w pięknej bajce usnąć zdołasz
słysząc śpiew cichej kołysanki

i nagle zgasną wszystkie lęki
wszelkie problemy pójdą w niebyt
poczujesz się duchowo lekki
wkroczysz w rejony pięknych przeżyć

spójrz przez otwarte okno na noc
spokój i lekkość w tobie pierwsze
gdzie cisza mówi ci dobranoc
gdzie zasypiają wszystkie wiersze

Bartosz Mikołaj Ryszka

Twoja bliskość

mógłbym tak siedzieć obok ciebie
i cicho patrzeć jak oddychasz
jak wchłaniasz życie każdym wdechem
gdy o cierpieniu zapominasz

mógłbym w milczeniu obserwować
rytm który wnosi twoje serce
i nie bałbym się sam skosztować
wibracji której rytm ten niesie

mógłbym w marzeniach się zagubić
myśląc już tylko o dotyku
więc miła pozwól się przytulić
by wkroczyć razem w stronę przygód

i wiem że więcej mi nie trzeba
wystarczy tylko twoja bliskość
w miłości z tobą sięgam nieba
dziękuję za to że mam wszystko

Bartosz Mikołaj Ryszka

Bez ciebie

niebo jest granatowe takie dziwne
pachnie ciszą i jaśminem
noc bez ciebie nie ma okien
w naszym domu
a sen przerwany pełen lęku
krzykiem wyrwany z duszy po kryjomu
bez ciebie nie istnieję

Ewa Wierzbinska – Kloska

Stworzyliśmy wspólnie dom

byśmy mogli siedzieć blisko
trzymać się mocno za dłonie
patrzeć w ogień nie tylko w zimowe
wieczory

w iskrach naszych pragnień
widzieć cały wspólny
świat

bo kiedy będziemy starzy
zakurzeni wspomnieniami

czy w tym świecie co za nami
odnajdziemy ślady marzeń
w naszych myślach
już pogodnych

Ewa Wierzbinska – Kloska

KRZYŻÓWKA Z NEKTAREM

Podane poniżej wyrazy należy wpisać do diagramu tak, aby powstała krzyżówka. Litery z kratek z cyframi utworzą nazwę napoju.

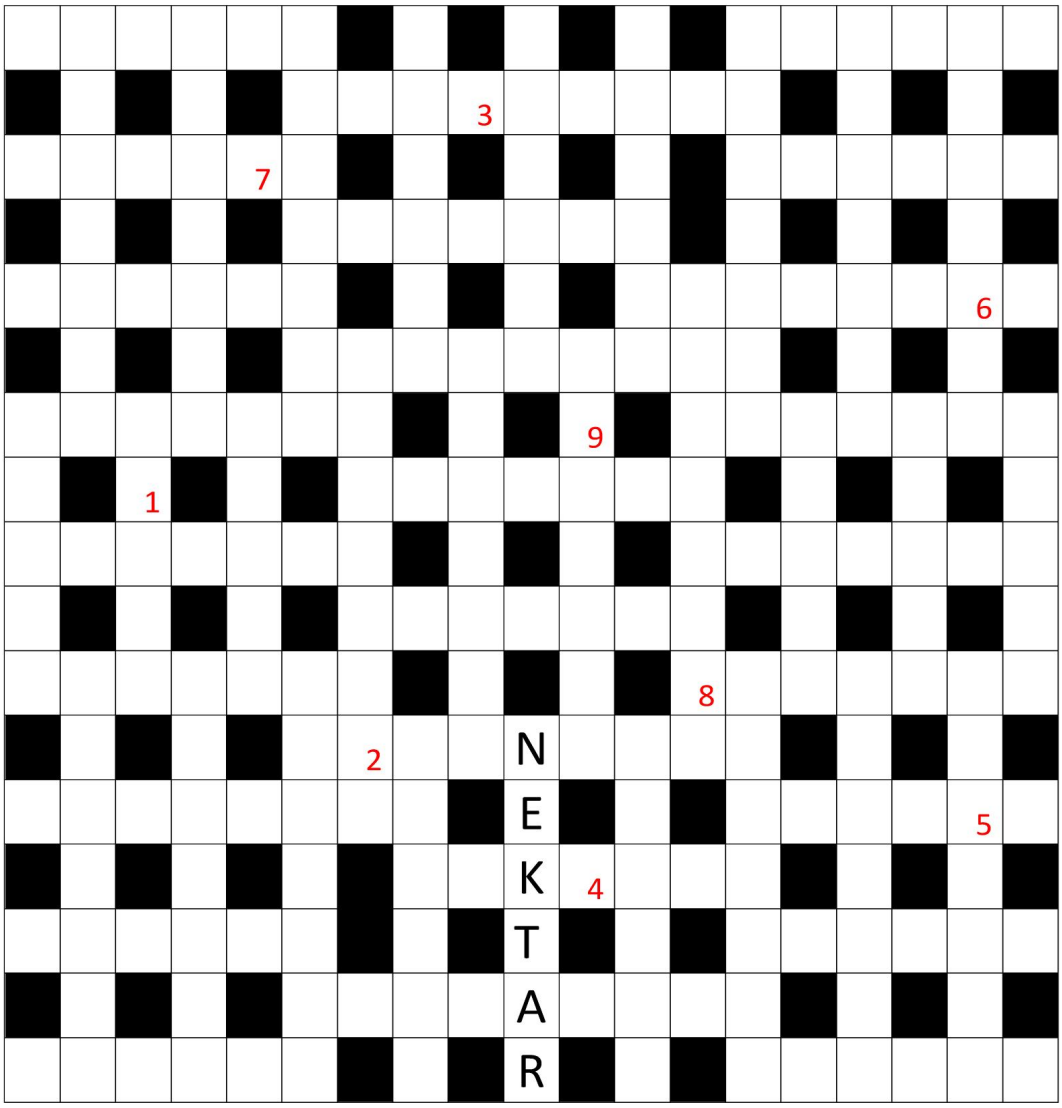

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Wyrazy 5-literowe

* ANITA
* KLAUN
* KLOPS
* MARSZ
* TUWIM
* USTKA

Wyrazy 6-literowe

* AFRONT
* BICEPS
* BLIZNA
* BROWAR
* DULSKA
* INDYGO
* METRAŻ
* MISTRZ
* NEKTAR
* PALTKO
* PORCJA
* SAWYER
* SŁOŃCE
* SZKRAB
* TOSTER
* WYRAZY

Wyrazy 7-literowe

* ARMATKA
* AUREOLA
* CHICAGO
* CWANIAK
* DEFICYT
* DRZEMKA
* EKSCESY
* ELIKSIR
* KAKTUSY
* KAMERUN
* KONCERN
* NUMERKI
* OPACTWO
* OSTROGA
* PARKING
* ROBERTS
* ROZSADA
* RYBITWA
* SANDACZ
* SARNINA
* SEMESTR
* SIKORKI
* WERDYKT
* ŻARÓWKI

Wyrazy 8-literowe

* GOSPOSIA
* GRAFFITI
* ORANŻADA
* RYKOSZET

Wyrazy 9-literowe

* GORBACZOW
* HEMINGWAY
* OGUMIENIE
* TRANSPORT

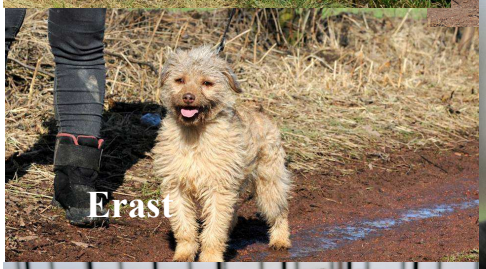

Psiaki i kociaki Szukają domu!!! Informacja pod telefonem: 605 109 891

Gdzie można kupić „Klukę”?

- F.H.U. „Tabak”, ul. Ligonia 3
- F.H.P.U. Maria Karasek, ul. Plebiscytowa 48
- Sklep Wielobranżowy M. Święcicki, ul. Radoszowska 61
- Petrol Point Group Migrex Sp. z o.o., ul. Raciborska 275
- Foto „Sycha”, ul. Bema 22
- Handel Hurt. I Detaliczny K. Pawełek, Traugutta 264
- Nowalijka Sp. z o.o., ul. Ligonia 16
- Handel Art.. Przemysł. Weronika Nowak-Szynk, ul. Ofiar Terroru 41 i ul Raciborska Zaczarowany Ołówek
- Urząd Gminy Lyski, ul. Dworcowa 1 A, Lyski
- Foto. Baron ul. Ofiar-Terroru
- Kwiaciarnia „Margaretka” ul. Spokojna

RCB | Rządowe Centrum Bezpieczeństwa

Jak przetrwać upały

- ogranicz przebywanie w pełnym słońcu
- unikaj wysiłku fizycznego
- pij dużo niegazowanej wody
- nie zostawiaj dzieci i zwierząt w aucie
- jeśli nie musisz, nie wychodź z domu
- nie pij alkoholu, bo odwadnia organizm
- noś nakrycie głowy
- w ciągu dnia zamknij i zasłoń okna
- stosuj kremy z filtrem UV
- noś lekką i przewiewną odzież

Jeśli zauważysz objawy przegrzania organizmu: PRZYSPIESZONY ODDECH, TEMPERATURA, NUDNOŚCI, ZAWROTY GŁOWY, DRESZCZE

ZADZWOŃ 112 lub 999

rcb.gov.pl

Noc Świętojańska - Olza.

XII Memoriał im. Tadeusza Wiśniewskiego

W niedzielę, 16 czerwca miłośnicy gry karcianej skat z terenu Gminy Lyski i okolic zebrali się w sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Lyskach na XII Memoriale im. Tadeusza Wiśniewskiego. Memoriał odbywa się corocznie w miesiącu czerwcu, by upamiętnić inicjatora powstania Sekcji Skata w Lyskach – Tadeusza Wiśniewskiego.

XII edycja turnieju rozpoczęła się od wręczenia upominków graczom, którzy brali udział niemalże we wszystkich memoriałach. Miłą niespodzianką dla zawodników Sekcji Skata Lyski były przygotowane specjalnie dla nich promocyjne koszulki polo z logiem Gminy Lyski.

Po kilkugodzinnej rywalizacji pierwsze miejsce i puchar turnieju wywalczył sobie Grzegorz Wojaczek, drugie miejsce zdobył Bolesław Tomaszewski, a na trzecim miejscu uplasował się Jerzy Morawiec. Sędzią zawodów był Prezes sekcji skata LKS Lyski Eugeniusz Cyran. Puchar oraz dyplomy wręczył laureatom Wójt Grzegorz Gryt, składając jednocześnie gratulacje oraz życząc sukcesów w kolejnych zawodach.

Gminne zawody sportowo – pożarnicze Gminy Lyski i Gminy Jejkowice

8 czerwca 2019 r. na boisku sportowym w Boguni-cach odbyły się coroczne gminne zawody sportowo - pożarnicze Gminy Lyski i Gminy Jejkowice. Tego-rocznym organizatorem zawodów była jednostka OSP Bogunice. Do startu stawiły się aż 33 drużyny – w grupie MDP Dziewcząt 6 drużyn, w grupie MDP Chłopców 11 drużyn, w grupie C – kobiet 4 drużyny, w grupie A – mężczyzn 12 drużyn.

Jak co roku zawody odbywały się w dwóch konkurencjach – sztafeta pożarnicza z przeszkodami oraz rozwinięcie bojowe. Kolejność czołowych dru-żyn w zawodach przedstawia się następująco:

1. Grupa MDP – dziewcząt
   I miejsce – OSP Bogunice
   II miejsce – OSP Lyski
   III miejsce – OSP Zwonowice
   IV miejsce – OSP Pstrążna
   V miejsce – OSP Sumina

2. Grupa MDP – chłopców
   I miejsce – OSP Lyski
   II miejsce – OSP Bogunice
   III miejsce – OSP Raszczyce
   IV miejsce – OSP Sumina
   V miejsce – OSP Dzimierz

3. Grupa C – kobiet
   I miejsce – OSP Lyski
   II miejsce – OSP Bogunice
   III miejsce – OSP Bogunice II
   IV miejsce – OSP Pstrążna

4. Grupa A – mężczyzn
   I miejsce – OSP Żytna II
   II miejsce – OSP Żytna
   III miejsce – OSP Zwonowice
   IV miejsce – OSP Pstrążna
   V miejsce – OSP Bogunice

W trakcie rozwinięcia bojowego w grupie C kobiet miał miejsce wypadek, w którym ucierpiała zawodniczka z OSP Lyski i niestety nie była w stanie kontynuować zawodów. W tym momencie kobiety z OSP Bogunice zaproponowały powtórzyć konku-rencję z pomocą zawodniczki z ich drużyny, na co zgodził się Sędzia Główny Zawodów. Piękny gest Druhen z Bogunic spowodował, że ostatecznym zwycięzcą zawodów okazała się drużyna z OSP Ly-ski. Reprezentantki OSP Bogunice wiedziały, jak wiele mogą stracić, a mimo to wsparły jednostkę z Lysek. Postawa Druhen z OSP Bogunice zasługuje więc na szczególne uznanie i idealnie wpisuje się we wzorową postawę strażacką.

Wszystkim zwycięzcom gratulujemy oraz ży-czymy powodzenia we wrześniowych zawodach sportowo – pożarniczych na szczeblu powiatowym, w których będą reprezentować Gminę Lyski.

Moje rozważania.

Śpiewamy taką piosenkę; „Czas tak mija moje damy" i niestety dotyczy to nas wszystkich, chociaż tego upływu czasu u niektórych nie widać. Przykładem jest nasz kolega Józek, którego 90 rocznicę niedawno mieliśmy okazję świętować. To dobra nowina dla nas — osób po 70-ce, ale musimy spełnić radę p. Józefa czyli starać się być sprawnym, aktywnym i życzliwym dla innych. Mam nadzieję, że koledzy z naszej „Kliki" do takich osób należą. Każdy miesiąc to mnóstwo informacji płynących z całego świata. Mnie zaintrygowały szczególnie informacje związane z konfliktem USA z Iranem, który może zamienić się w III wojnę światową, kulisy rozmów między przywódcami USA i Korei Północnej i kulisy obsady stanowisk w Unii Europejskiej. Z kolei na własnej skórze odczuwamy zmiany klimatu i wielu się zastanawia ocieplać dom, czy instalować klimatyzację a jedno i drugie dużo kosztuje! Czasami warto posłuchać o czym toczą się ożywione rozmowy i tu ciekawostka, że są bardzo różne w zależności od wieku, wykształcenia, zamożności .Przykładem niech będzie ocena 500+ dla jednych super pomoc a dla myślących - zagrożenie ekonomiczne, bo co będzie jak spadną dochody państwa a kto odważy się teraz odebrać ten przywilej? Czy wszyscy się nad tym zastanawiają, niestety nie! Większość żyje chwilą, nie patrząc do przodu. Rządzący zachowują się jak pożyczkobiorcy, którzy biorą kredyt i myślą, że ktoś im go umorzy! A na taki rezultat: pomoc, umorzenie długów, liczą też władze niższych szczebli ale też takie instytucje jak szpitale a nawet całe branże. No i pytanie: czy pomoc państwa ma dotyczyć każdego obywatela czy określonej sfery społecznego życia, zwłaszcza ochrony zdrowia? Tu nasza bardzo kłopotliwa sprawa związana z naszym powiatowym szpitalem i jego poważnym zadłużeniem. Jedni pytają o przyczynę zadłużenia, większości to nie obchodzi, chcą tylko dobrej opieki lekarskiej a jedni wskazują - macie 500+ to płaćcie za usługę lekarską a jeszcze inni mówią wybraliśmy radnych, władze, to ich problem. I tu wchodzimy w kolejny problem — upolitycznienie nawet na tych najniższych szczeblach władzy. Efektem są rozgrywki personalne, niejasne, uznaniowe dotacje, brak ciągłości władzy. Widzimy to w naszym powiecie i nie tylko. Mimo to obserwujemy nie tylko porażki, są też niemałe sukcesy, cieszą zwycięstwa naszych sportowców, sukcesy naukowe, osiągnięcia naszej młodzieży i coraz większa zauważalna aktywność seniorów. Najbardziej zauważalne są jednak inwestycje do takich niewątpliwie należy otwarcie pięknie wyremontowanego dworca kolejowego w Wodzisławiu Śląskim. Jako zespół śpiewaczy mieliśmy zaszczyt zabawiać liczną publikę, która przybyła na uroczyste otwarcie tego obiektu a przy okazji poznać ten nowoczesny dworzec i jego zaplecze. Ciekawe na ile się zwiększy zainteresowanie podróżą koleją. W tym roku dzieci i młodzież za sprawą strajku nauczycieli mają wyjątkowo długie wakacje a jeśli do tego dodamy dni rekolekcji to okazuje się, że dni nauki niewiele. Czy jako społeczeństwo mamy się z tego cieszyć? Ambitna część młodzieży pokazuje jednak, że potrafi się wzbić na szczyty, choć obecny rok naboru do szkół średnich z racji fatalnej reformy oświaty budzi podejrzenie, że chciano specjalnie zburzyć spokój w oświacie. Oświata to i bliskość z kulturą a jak kultura to i walka o zachowanie tradycji — u nas śląskich, której nieodłączną częścią jest nasz język śląski. Niestety po raz kolejny Sejm odrzucił głosami PISu i posłów Kukiz 15 starania o uznanie języka śląskiego. To pokazuje jak te „elity" mają szacunek do nas Ślązaków - czy z tego wyciągniemy wnioski w wyborach -wątpię! Bez względu na to jak traktują nas rządzący tu na dole, w naszych samorządach mamy osoby życzliwe sprzyjające inicjatywom podejmowanym przez organizacje, instytucje a związane z działaniami na rzecz kultywowania śląskich tradycji. Liczne przeglądy, konkursy, festiwale, pokazy, prezentacje organizowane w gminach i naszych miastach są tego przykładem. Cząstką tego są też inicjatywy i działania naszego Towarzystwa Miłośników Rydułtów przy wsparciu finansowym naszego miasta. Przykładem tego jest organizacja festynów integracyjnych na osiedlu Orłowiec i osiedlu Karola. Mamy też niemały wkład w popularyzowanie piosenki śląskiej przez występy naszej „Kliki Machnika" na rynku w Rybniku, na imprezach w Pszowie, Raszczycach, Rzuchowie, czy na pięknej imprezie: „Wianki w Olzie". Tu chciałbym wyrazić podziękowanie pani Z-cy Burmistrza Marioli Bolisęga za udział w tej imprezie. To dobitny przykład osobistego wsparcia nie tylko dla naszego zespołu ale też tańczących seniorek: „Dziewczynki Sprężynki", które też wystąpiły z pięknym letnim tańcem. Właśnie śląskie pieśni, pokazywanie piękna zachowanych obrzędów, tańce ale też stroje i obrzędowe wystroje, tu w naszym przypadku pięknie wykonany wianek oraz po raz pierwszy zaprezentowany symbol naszej śpiewającej Kliki niewątpliwie są właściwą cegiełką w walce o zachowanie śląskiej tożsamości. To, że na naszym miejskim szczeblu mamy wsparcie finansowe miasta i wsparcie przedstawicieli Władz świadczyła obecność na festynach p. Burmistrza, Z-cy Przewodniczącego Rady Miasta Barbary Wojciechowskiej, Przewodniczącej Komisji: p. Alicji Kołodziej i Barbary Baron, ale najbardziej cieszy autentyczne zainteresowanie i udział samych Mieszkańców w organizowanych przez nas imprezach. Organizacja każdej imprezy to duże przedsięwzięcie i tu gorąco dziękuję moim Kolegom z zespołu Kliki, pracownikom ZGK i niezawodnym Paniom: Eugenii Bluszcz, Annie Płońskiej, Róży Machnik, Stefanii Stebel-Swoboda. Cieszy nas zaangażowanie osób skupionych w naszym Rydułtowskim Klubie Seniora czego dowodem był wykonany piękny wieniec na uroczystość w Olzie (podziękowanie dla p, Róży Choroba i nie tylko). Cieszy uczestnictwo osób niepełnosprawnych i dzieci w imprezach, mimo iż mamy wakacje. Tu szczególne podziękowania wyrażam wobec dzieci z zespołu „Czelodka" i instruktora — p. Sylwii Jakubiec a także serdecznie pragnę podziękować naszym fotoreporterom: p. Bernadecie i Janowi Oślizły i małżeństwu Gunia za propagowanie naszych działań w internecie.

Henryk Machnik

Oszczędzaj zdrowie z ciepłem systemowym

Czy wiesz, że kiedy gotujesz pod przykryciem zużywasz dwa razy mniej prądu lub gazu? Dzięki temu oszczędzasz pieniądze.

A czy spodziewałeś się, że myjąc naczynia w zmywarce potrzebujesz pięć razy mniej wody? Oszczędzasz w ten sposób nie tylko wodę, ale też pieniądze i swój czas.

Wybierając komunikację miejską ograniczasz emisję dwutlenku węgla nawet 15 razy. Dzięki temu oszczędzasz planetę.

A gdy ogrzewasz mieszkanie ciepłem systemowym, do powietrza trafia nawet 40 razy mniej pyłów zawieszonych i 100 razy mniej rakotwórczego benzo(a)pirenu. Dzięki temu oszczędzasz też swoje zdrowie.

Ciepłownia Rydułtowy Sp. z o.o.

CIEPŁO SYSTEMOWE

TERAZ POLSKA

www.ryd.com.pl

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rydułtowy, ul. Tetmajera 150

Poradnie lekarskie prowadzone w ramach podpisanych kontraktów z NFZ

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna, Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna, Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień, Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe,

Poradnie lekarskie prowadzone w ramach usług komercyjnych (odpłatnych) Alergologiczna dla dzieci, Medycyny pracy

Sprzedaż ekogroszku z KWK Piekary, workowany i luzem wraz z dostawą.

Tel: 501 538 428
www.transstal.eu

„CICHY KĄCIK" BAR Rita Pielczyk ZAPRASZA

"Pielczyk Rita Firma Produkcyjno-Handlowo-Usługowa" jest barem z fast foodem i proponuje obszerną paletę pysznych potraw w atrakcyjnej cenie. Restauracja współpracuje z najlepszymi kucharzami i stara się o miły serwis. Możesz w tym miejscu zjeść wyjątkowy posiłek. Dodatkową zaletą baru jest dogodna lokalizacja, a także wygodne pory działania. Dlatego to miejsce chętnie odwiedzane jest przez gości.

Siedziba firmy znajduje się w Rydułtowy (województwo śląskie). Jeżeli chcesz bezpośrednio skontaktować się z "Cichy Kącik" Bar Rita Pielczyk – kieruj się pod adres: ul. Ligonia 3, Rydułtowy. Z "Cichy Kącik" Bar Rita Pielczyk możesz skontaktować się nie tylko na miejscu, ale także telefonicznie, pod numerem 32 457 72 19

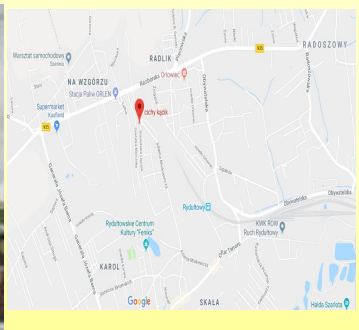

Mapa dojazdu

Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9 w Rydułtowach służą pomocą

Wizyty prywatne:

- **Chirurgia**
- **Dermatologia**
- **Urologia**
- **Reumatologia**
- **USG, Doppler, Radiologia**
- **Kosmetologia**
- **Trychologia**
- **Podologia**
- **Poradnia dietetyczna DIETIKON**

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydułtów, Rydułtowy, ul. Traugutta 289, tel. (032) 414-00-66; Kolegium Redakcyjne (tel. 324140066); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzęczek, J. Majer, E. Bluszcz, J. Oleś, A. Kołodziej, B. Kosowski, Ł. Majer, Ewa Wierzbińska-Kloska; e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrrydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, Janina Oleś. Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydułtowy, ul. Ofiar Terroru 20a, tel. 324579177; FOTO SYCHA Rydułtowy, ul. Bema 22, tel. 324579242. Druk gazety: MZ Druk Radlin

Materiały zamieszczone w „Kluce" są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.